

NOVA ГАЗЕТА

№ 39 (298) Жовтня 16, 2014, Нью-Йорк

№ 39 (298), October 16, 2014, New York

НАГОЛОСИ Й АКЦЕНТИ

**ЗА ЩО ПРЕЗИДЕНТ ЗВІЛЬНИВ
СЕРГІЯ ТАРУТУ?**

СТОР. 4

АМЕРИКА І МИ

**УКРАЇНЬСЬКА СУКНЯ
ДЛЯ ПЕРШОЇ ЛЕДІ США**

СТОР. 10

З ПЕРШИХ УСТ

**ЖИВІ СТРУНИ КАПЕЛИ БАНДУРИСТІВ
ІМ. Т.ШЕВЧЕНКА**

СТОР. 18

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

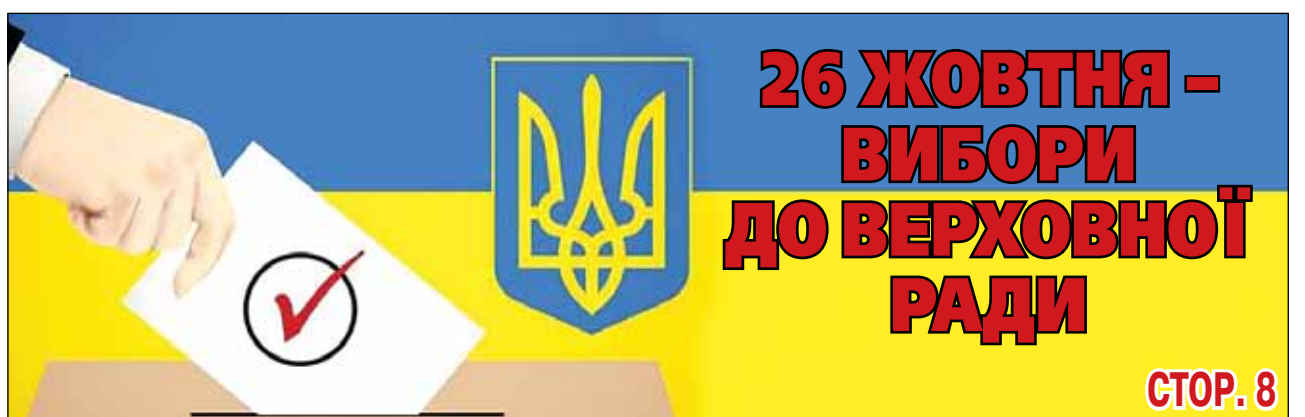

**ЄЛОВСТОУН - МІСЦЕ, ДЕ ЗЕМЛЯ
ЩЕ Й ДОСІ МОЛОДА**

СТОР. 20-21

СТОР. 5

СТОР. 8

**З благословення Собору
Єпископів УПЦ БША**

духовенство та миряни

Української православної катедрі Пресвятої Тройці

(359 Broome Street, New York, NY 10013)

Запрошують усіх на

Посвячення оновленого храму катедрі

18 жовтня, в суботу, 2014 р.

Архирейська літургія - о 9:00 год. ранку

Святковий обід та концерт - о 1:30 год. по полудні

(Український Народний дім, 140 2nd Avenue, New York)

Про свою присутність на святковому обіді прохання завчасно повідомити за телефоном: (646) 763-7289

 SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
 UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA
with support of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences present

A SPECIAL TRIBUTE CONCERT —

UKRAINE, SHEVCHENKO & MUSIC

Opera, Art Song and Folk Song

**“cool, penetrating intensity,
fearless high notes and a glint
of steel in her sound.”**

— *The New York Times*

1ST NEW YORK RECITAL

INTERNATIONAL OPERA SENSATION

**OKSANA
DYKA**

SOPRANO

WITH

**& SOLOMIYA IVAKHIV, VIOLIN
& ANGELINA GADELIYA, PIANO**

SUNDAY EVENING

DECEMBER 7, 2014 • 7 PM

MERKIN CONCERT HALL

129 W. 67TH STREET

NEW YORK, NY

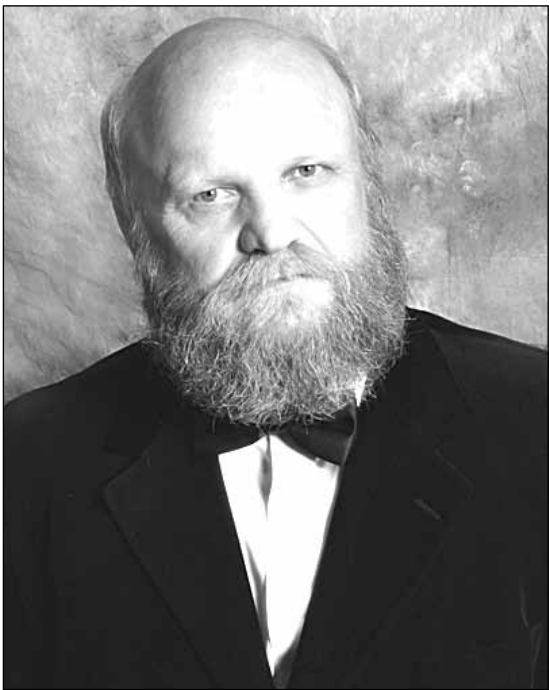

MEET THE ARTISTS AT THE POST-CONCERT GALA RECEPTION

Ukrainian Institute of America • 2 East 79th Street • New York, NY 10075 • **RECEPTION TICKETS 212.288.8660**

EVENT TICKETS Merkin Hall Box Office • 212.501.3330 • www.kaufmanmusiccenter.org • \$75 VIP • \$50 General • \$30 Student

INFORMATION Ukrainian Institute of America 212.288.8660 • mail@ukrainianinstitute.org • Shevchenko Scientific Society 212.254.5130 • info@shevchenko.org

65 рядків від редактора

Доброго дня, шановні читачі!

Минуло майже 10 місяців ювілейного 2014-го року. Ювілейного, тому що 200 літ тому народився геній українського народу, його пророк, великий поет і художник Тарас Григорович Шевченко. В будь-якій іншій країні таку дату відзначали б широко й величаво, як і заслуговує на це така велика постать. В Україні ж ювілейний Тарасовий рік видався буремним – повстання проти диктатури Януковича, революція Гідності, війна з російськими агресорами. А тому про ювілей якось забули. Кажуть: не до ювілеїв, коли йде війна. Не розуміючи, що якщо не було Тараса Шевченка, то не було б ані України, ані нічогісінько, що творить українську націю. Ще за часів Януковича було заплановано безліч заходів та імпрез з нагоди 200-літнього ювілею Шевченка. Але всі вони, за невеличким винятком, так і залишилися на папері.

Тут, у діаспорі, також величавістю й розмаїттям заходів ювілейний рік не відзначався. Якщо не враховувати воістину подвижницьку працю народного артиста України Івана Бернацького, який кожного року, на Шевченківські дні дарує тутешнім українцям побачення зі справжнім Тарасом, та цілу низку імпрез, організованих Науковим товариством імені Шевченка в Америці.

Зовсім недавно у найдорожчому нью-йоркському готелі «Валдорф-Асторія» відбулася розкішна вечір з мистецькою програмою й присутністю на ній прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка. Бенкет готувався спеціально до приїзду на 69-ту сесію Генеральної Асамблеї ООН Президента України Петра Порошенка з дружиною. Але вони до Нью-Йорка не приїхали й вийшло так, що бенкет цей громада робила сама для себе, невідомо, з якої нагоди. От би кошти, затрачені на нього, використати на відзначення 200-річчя від народження Тараса Шевченка! Оце було б гідне вшанування славного ювілею нашого духовного батька.

Утім, є в нашій громаді люди, які усвідомлюють важливість і велич цієї дати. А тому не шкодують ані власного часу, ані сил, ані власних коштів, аби Кобзар із засвітів дивився на нас і радів, що не забули його земляки, що лунає його могутнє слово, грає бандура пісні на його вірші й живе на землі Вашингтона український дух.

Знаю Юрія Федоріва давно. Знаю його таланти й патріотизм. Але був здивований, коли довідався, що він майже самотужки взявся організувати серед української Америки концерт, гідний величії Кобзаря. Для цього він запросив до собору Святого Володимира, що на 82-й вулиці в Мангетені, ушлявлену Українську капелу бандуристів імені Тараса Шевченка. Звуки її бандур лунали по всьому світу і скрізь зустрічали неймовірні овації й відгуки преси. Бо це справжнє українське мистецтво, а все справді українське – воно величне, воно хапає за серце не тільки українців, а й кожного землянина.

Радіє душа, коли чую нині звідусіль: «Як дістати квитки на цей виступ? Кажуть, що місць давно вже немає». Немає й не може бути, бо йдеться ж бо про найсвятіше для кожного українця – Тараса Шевченка, його ювілей, його безсмертні думи під звуки української бандури, його великі вірші у формі пісень.

Віриться, що цей концерт компенсує недостатність уваги до славного ювілею Кобзаря як в Україні, так і тут, в Америці. Лунай, Тарасове слово, й після двох століть після смерті Кобзаря! Грай, бандуро, грай!

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

НАГОЛОСИ Й АКЦЕНТИ

Причиною звільнення голови Донецької облдержадміністрації Сергія Тарути стало його звернення до російського президента Володимира Путіна. З посиленням на джерело в адміністрації президента, звернення Тарути до Путіна в день його народження остаточно зіпсувало взаємини губернатора з президентом України Петром Порошенком.

«Упевнений – ви запам'ятаєте цей рік. За цей час територія вашої країни як би збільшилася, а моєї – ніби зменшилася. Це сталося через розв'язану вами братовбивчу ви-

та став на шлях чесного служіння своєму народові, на який зухвало напав північний сусід. Втрачаючи свої мільярди, позаяк його бізнес зав'язаний на Росії, він зрозумів, хто такий Путін і що він хоче зробити з Україною. А тому його діяльність на посаді губернатора Донецчини викликала повагу навіть у ворогів. Зовсім інакше реагував на цю діяльність Петро Порошенко. Колишній колега на олігархічному полі викликав у нього заздрість і роздратування. Він бачив у вчинках Тарути те, чого йому бракувало самому, – сміливість, відвагу, відсутність крутїства, словоблуддя й навіть натяку на страх при слові «Путін», рішучість битися із зухвалим агресором до

Президент Порошенко звільнив донецького губернатора Сергія Таруту не тільки за образливий лист Путіну, а й за те, що жив і діяв по совісті, що за лаштунками київської влади вважається неприйнятним

ЗА ЩО ПРЕЗИДЕНТ ЗВІЛЬНИВ СЕРГІЯ ТАРУТУ?

йну, яка вилилася в море горя, сліз і болю. На жаль, вам вдалося посварити братні народи, вбити клин ворожнечі між сусідами, зламати сім'ї. Ми в страхітливому сні не могли уявити той жах, який пережили. Але ми не злякалися. Ми змушені були захищатися і захищаємося зараз. Ми стоїмо за свій дім і право визначати свою долю й майбутнє», – написав Тарута президенту РФ, у якого цей лист викликав приступ гніву. Очевидці розповідають, що Путін істерично тупав ногами, рвав на шматки роздруківку листа Тарути й несамо- вито волав: «Я его замочу!».

На думку ж українського керівництва, звернення Тарути до президента РФ вийшло за рамки системи субординації, повідомило джерело в АП. І це могло ускладнити атмосферу на майбутніх переговорах Порошенка з Путіним. Ці побоювання Порошенка не були марними, оскільки своє роздратування у зв'язку з «привітанням» російська сторона висловила офіційно.

Між тим, для самого Тарути рішення про його звільнення стало несподіванкою. Нагадаємо: Сергія Таруту, який різко критикував дії київської влади на Донбасі, називаючи мирний план П.Порошенка «нічим не кращим за війну», а закони про створення російських анклавів на українській землі й амністію бандитів – «зрадою українського народу», звільнили з посади голови Донецької облдержадміністрації 10 жовтня. Замість нього П.Порошенко призначив головою Донецької ОДА командувача внутрішніх військ МВС України генерала Олександра Кіхтенка.

Відкинемо вбік аналіз того, як Сергій Тарута з простого інженера-механіка заводу «Азовсталь» став одним з найбагатших людей України. Бо олігархи, проти яких повстав під час революції Гідності український народ і які дивним чином перехопили в «януচারів» владу (Порошенко, Коломойський, Тарута), нині правлять в Україні бал. Доля неначе насміхається над українським народом: хотіли волі – нате вам волю, але з олігархами на чолі.

Цікавіше в цій історії інше – взаємини головного владного олігарха П.Порошенка з олігархом-губернатором Донецької області С.Тарутою. З самого початку свого губернаторства Сергій Тару-

переможного кінця. Це не вписувалося в хитросплетіння Порошенкової стратегії, який і досі вперто вірить, що з Путіним про все можна домовитися. Проблема лише в ціні. Якщо треба за це віддати частину української землі, немає проблем. Якщо варто амністувати головорізів, які тортували й вбивали мирне населення, будь ласка. І Путін відчув, що Петро Порошенко, попри його словесну еквілібристику й притаманну ще з дитинства хитрість, це якраз той чоловік, який йому в нинішній ситуації потрібен.

На відміну від Тарути, який бачить недобитого гебіста Путіна наскрізь і не вважає його політичним титаном сучасного світу. Саме Тарута нагадав тим, хто забув, що Путін ще зовсім недавно був безробітним гебістом, який випадково зміг влаштуватися до мера Санкт-Петербурга А.Собчака тілоохоронцем. Він ходив за своїм шефом зодягнутим у шати блазня – малиновий піджак й зелені штани – і страшенно боявся бодай чимось не догодити начальнику й знову опинитися на вулиці. Це вже пізніше зусиллями хронічного алкоголіка Бориса Ельцина, який неадекватно оцінював доволішню реальність, Путін зробив карколомну кар'єру й особисто був введений до президентського кабінету Борисом Миколайовичем.

Але остаточно Порошенко зрозумів, що з Тарутою йому не по дорозі, коли проштовхнув через парламент пропутінські закони щодо особливого статусу захоплених путінцями окремих районів Донецчини й Луганщини та амністію бандитів. Реакція донецького губернатора була блискавичною: «Нас зрадили, злили». Де ми тепер: в Росії чи Україні? За що ми боролися? За що гинули наші хлопці? Що з себе являють ці новоутворення, де владарюватимуть бандити? Де їхні кордони з Україною? Вони залишаються відкритими, чи ні? У нас буде дві Донецькі області, чи одна, все-редині якої за кошт українського народу утворено два нарива – «ДНР» і «ЛНР»? Це відтепер терористичні організації чи ні? Коли вони складуть зброю? Якими законами керуватимуться в своїх бандустанах? Чи поширюватимуться на них закони України? Як працюватиме судова система, силові органи? На всі ці

запитання в законах Порошенка відповідей немає. А головне: виконання цих законів має передбачати міжнародні домовленості, й вони мали б підписуватися, як мінімум, «жєневською п'ятіркою». Невідомо, як проведимуться місцеві вибори. Під дулами автоматів? Що таке міліція, прокуратура, суди в цих окупованих районах, які триматимуться на путінських багнетях? Кому вони підлеглі? Ці запитання можна продовжувати й продовжувати. Але якщо одним словом охарактеризувати нашу реакцію на ці закони, то це – шок. Страхітливіших й антиукраїнськиших законів не зміг вигадати навіть сам Путін».

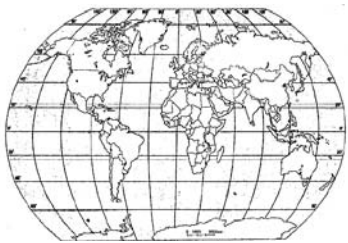
Така реакція донецького губернатора на закони Порошенка, які він подавав народу як перемогу миру над війною, викликала в президента не менший гнів, ніж лист С.Тарути в Путіна з нагоди його 62-річчя. Стало ясно, що дні Сергія Тарути на посаді голови Донецької облдержадміністрації полічені.

Але людина, яка не побоюлася написати лист-виклик самому Путіну, не тримається за посади. На Банковій цього не розуміли в часи владарювання Україною малописьменим зеком з двома «ходками» в зону, не розуміють, на жаль, і сьогодні, коли в головне крісло країни всівся випускник факультету міжнародних відносин Київського державного університету імені Т.Шевченка. Втім, здобутий фах дипломата він проміняв на кар'єру олігарха. Так що марно по-боюються ті, хто добре знає Петра Порошенка, що він належить до тих людей, які переконані: все в цьому світі купується і все продається. Проблема лише в ціні.

Немає сумніву: Сергій Тарута, як і всі українські олігархи, нажив свої статки нечесним шляхом. Він опинився в зграї вовків. А тому мусив завивати, як і вся зграя. Але є велике диво, закладене в людині Творцем. Це людська совість. Навіть дуже приспана, вона одного разу після десятиліть гріховного й неправедного життя раптом прокидається й змушує людину жити й чинити за заповідями Божими.

Тарас Гнип
Спеціально
для «Нової газети»
Фото УНІАН

МІЖНАРОДНА ПАНОРАМА

Уряд Каталонії ухвалив 13 жовтня рішення скасувати референдум про незалежність від Іспанії, який повинен був відбутися 9 листопада.

Про це заявив глава регіону Артур Мас після десятигодинної зустрічі з керівниками трьох націоналістичних політичних пар-

КАТАЛОНІЯ ВІДМОВИЛАСЯ ВІД РЕФЕРЕНДУМУ

тій, які виступають за відокремлення автономної області від Іспанії.

Глава Каталонії вважає, що голосування не може бути проведено через відсутність правових гарантій. За його словами, влада автономної області має намір запропонувати громадянам альтернативні варіанти. Йдеться про звичайне опитування, яке не тягне за собою жодних юридичних наслідків.

30 вересня влада Каталонії ухвалила рішення призупинити підготовку до референдуму. При цьому прес-секретар уряду регіону Франсеск Гомс пояснив, що регіон продовжить боротьбу за незалежність.

Референдуму, якого з такими надіями чекали каталонські націоналісти, не буде – замість нього проведуть звичайне опитування, яке не тягне за собою жодних юридичних наслідків

Тим часом «Ліві республіканці Каталонії», які посідають друге місце в парламенті за кількістю голосів, за-

явили, що їх не влаштовує рішення Артура Маса й закликали негайно проголосити незалежність Каталонії.

29 вересня Конституційний суд Іспанії на екстремому засіданні призупинив на п'ять місяців дію указу про проведення референдуму про незалежність Каталонії. З точки зору Мадрида, подібне опитування суперечить 1.2 статті Основного закону держави та порушує права всіх інших мешканців країни. Іспанія – унітарна держава, тому «питання суверенітету повинен вирішувати весь іспанський народ, а не мешканці одного регіону», вважають представники кабінету міністрів.

Нагадаємо: у Каталонії, яка є одним з найбагатших і промислово найрозвиненіших регіонів Іспанії, мешкає 7,5 мільйонів осіб – приблизно 16% населення країни.

ПУТІН І СОВІСТЬ – СЛОВА-АНТОНІМИ

Прем'єр-міністр Австралії Тоні Еббот заявив, що Володимир Путін у ході майбутнього самміту країн «Великої двадцятки» (G-20), який відбудеться в листопаді в австралійському місті Брісбені, доведеться відповісти на неприємні запитання з приводу загибелі малайзійського пасажирського літака авіарейсу MH17.

Раніше міністр фінансів Австралії Джо Гоки підтвердив, що російський президент візьме участь у самміті в Брісбені. За словами Гоки, в Австралії чекають чесного діалогу з Путіним з приводу того, що сталося з «Боїнгом» малайзійської авіакомпанії.

В Австралії громадська думка схильна звинувачувати в загибелі «Боїнга» проросійських сепаратистів, які заперечують свою причетність до авіакатастрофи. З 298 загиблих на борту літака 38 пасажирів були громадянами Австралії. Раніше лунали заклики скасувати візит Путіна до Австралії, але пізніше від цієї ідеї відмовилися.

Австралійський прем'єр Тоні Еббот у досить жорстких виразах заявив, що вимагатиме від Путіна відповіді на питання про загибель австралійців, які перебували на борту «Боїнга». «Я маю намір піти

Прем'єр-міністр Австралії Тоні Еббот планує на самміті «Великої двадцятки» в Брісбені поставити Путіну запитання в лоб: «За що ваші бандити позбавили життя 38 австралійців, які летіли на борту малайзійського літака MH17?»

на конфронтацію з Путіним», – сказав Еббот, вживши термін з австралійського футболу shirtfront, що означає жорстке лобове зіткнення суперників на полі, коли нападник прагне збити гравця іншої команди з ніг. «Я збираюся сказати Путіну: були вбиті австралійці і вони були вбиті бандитами, яких підтримує Росія, з викорис-

танням зброї, яку надала Росія, – заявив австралійський прем'єр. – Якщо слідство встановить, що підозрювані – це ті особи, на яких він має вплив, їх повинні видати, і правосуддя має здійснитися».

За словами Т.Еббота, не йому вирішувати, хто має приїжджати на самміт «Великої двадцятки», а хто ні. Він бажає, щоб це об'єднання держав продовжувало існувати й ефективно функціонувати. Тоні Еббот розуміє, що багатьом австралійцям не сподобається, що він тиснути Путіну руку. Однак, додав прем'єр-міністр, він вимагатиме від Росії та її керівника запевнень, що вони сприятимуть об'єктивному розслідуванню й покаранню злочинців, які збили малайзійський «Боїнг».

Раніше в Австралії висловлювалася думка, що слід відкликати запрошення Володимиру Путіну для участі в самміті G-20. Лідер опозиції Австралії лейборист Білл Шортен звинуватив Путіна в тому, що той «уміє нас всіх» своїм приїздом в країну після загибелі рейсу MH17 і додав, що Володимир Путін слід було б «мати совість» і не приїжджати до Австралії на самміт «Великої двадцятки». Але Путін і совість – це слова-антоніми.

І ЗНОВУ МОРАЛЕС...

Чинний президент Болівії Ево Моралес, який представляє партію «Рух до соціалізму», переміг на президентських виборах у цій країні, які відбулися минулої неділі, 12 жовтня.

Більш як 6,2 мільйона болівійців визначали, хто з п'яти кандидатів у президенти посіде головну в Болівії посаду, а також обирали віце-президента, 130 членів Палати депутатів й 36 сенаторів. Перші неофіційні дані про підсумки голосування свідчать, що переміг Е.Моралес, який за попередніми даними набрав більше 50 відсотків голосів. Головний його суперник Самуель Доріа Медіна, який очолює правохристиянський Фронт національної єдності, отримав трохи більше 30 відсотків голосів. На третьому місці з 12 % голосів опинився колишній президент Болівії Хорхе Кірога.

Як засвідчили дані exit polls, Моралес може перемогти з ре-

Ево Моралес, послідовник Фіделя Кастро та Уго Чавеса, знову став президентом Болівії

зультатом більше 60 відсотків голосів виборців. Окрім того, підсумки exit polls засвідчують, що його «Рух до соціалізму» збереже більшість у Сенаті та Палаті депутатів країни.

В усіх великих містах Болівії тисячі прихильників президента

та його руху почали святкувати перемогу, не чекаючи офіційних результатів виборів. У святкуваннях беруть участь тисячі професійних і самодіяльних музикантів і співаків. Болівійські міста в ці дні схожі на Ріо-де-Жанейро під час знаменитого карнавалу.

ЛАУРЕАТИ НОБЕЛІВСЬКИХ ПРЕМІЙ З ЛІТЕРАТУРИ, ЕКОНОМІКИ ТА МИРУ

17-річна пакистанська дівчина Малала Юсафзай стала наймолодшим лауреатом Нобелівської премії миру за всю історію цієї нагороди

111-м лауреатом Нобеля з літератури став французький письменник Патрик Модіано – лауреат кількох престижних літературних премій, серед яких і Гонкурівська премія за роман «Вулиця темних крамниць». Як наголошується в рішенні Нобелівського комітету, письменника нагороджено «за мистецтво пам'яті, завдяки якому він виявив найнезбагненніші людські долі й розкрив життєвий світ людини часів окупації».

П.Модіано народився 30 липня 1945 року у Франції в родині євреїв-сефардів італійського походження. Його батько Альберт вижив у роки окупації, бо мав фальшиві документи і був ділком чорного ринку, заробляючи великі гроші на оборудках з нацистами.

Цей факт настільки вразив письменника, що він присвятив спогадам про батька декілька романів. Українською мовою перекладено три з них: «Неділі в серпні», «Вулиця темних крамниць» та «Зниклий квартал».

Шанси Модіано на здобуття нагороди оцінювалися букмекерами не дуже високо.

Згідно зі ставками контори «Ladbrokes», йому вдалося покращити свою позицію зі 100/1 до 10/1, але перед оприлюдненням результатів голосування письменника випереджали японський новеліст Гарукі Муракамі, кенійський поет Нгуґі Тхіонґо, білоруська журналістка Світлана Алексієвич, а також Джойс Керол Оутс, Філіп Рот та Салман Рушді.

Критики називають письменника «Марселем Прустом сучасності» за його надзвичайну увагу до спогадів та зосередженості на загостреній ностальгії. Дія більшості з його 29 романів відбувається в Парижі часів Другої світової війни.

Лауреатом Нобелівської премії в галузі економіки також став француз – Жан Тіроль, автор багатьох наукових праць з теорії ігор, контрактів, банків та фінансів. Учений-економіст отримав нагороду за дослідження ринкової сили та регулювання в економіці. Зокрема, Тіроль провів низку досліджень у сфері регулювання монополій, державних закупівель та приватизації.

Лауреатами ж Нобелівської премії миру стали 17-річна пакистанська дівчина Малала Юсафзай, який таліби за заклики до дівчат країни йти до шкіл і здобувати освіту прострелили голову, й 60-річний захисник прав дітей з Індії Кайлаш Сатіярті. Малала вирішила віддати свою грошову винагороду глухоніми дітям зі всього світу. Вона закликала прем'єр-міністрів ворогуючих Індії і Пакистану віддати церемонію вручення премії, яка відбудеться 1 грудня в Осло. Виступаючи 10 жовтня у британському місті Бірмінгемі, Малала наголосила, що вона є першою пакистанкою й наймолодшою особою, хто отримав цю премію. Малала, яка бореться за права дівчат на освіту в Пакистані, стала символом боротьби Пакистану з талібами завдяки своєму блогу. У 2009-му, ще в 11-річному віці, вона почала висвітлювати жорстоке поводження талібів з місцевим населенням долини Сват. Вона писала про закриття шкіл для дівчаток, про заборону жінкам носити яскравий одяг. Тепер Малала живе у Великій Британії, де лікувалася після важкого поранення.

За матеріалами зарубіжної преси підготував
Хома Мусієнко
Фото AP

УКРАЇНА І СВІТ

Того дня, коли цей номер «Нової газети» потрапить до рук наших читачів, в італійському Мілані відбудеться зустріч російського та українського президентів Володимира Путіна та Петра Порошенка. Наш президент покладав на цю зустріч великі надії, сподіваючись отримати від російського колеги гарантії виконання Мінських домовленостей і бодай припинення обстрілів батареями залпового вогню позицій української армії та мирних кварталів донбаських міст і містечок. Однак Путін не належить до людей, гарантіям яких можна вірити.

Колишній виконувач обов'язків міністра закордонних справ України Андрій Дешиця, який нині працює послом України в Польщі, напередодні 17 жовтня, коли Путін і Порошенко зустрінуться віч-на-віч у Мілані, заявив, що ці переговори не здатні призвести до завершення кризи на Донбасі, «Хочеться бути оптимістом, але я думаю, що це будуть непрості переговори. В результаті однієї зустрічі не можна буде вирішити таке складне питання, як врегулювання ситуації на Сході України», – сказав Дешиця й наголосив, що попри таку сумну перспективу, він вважає позитивом вже сам факт проведення таких переговорів.

«Успіхом є саме проведення такої зустрічі. Згода на неї означає, що Путін зрозумів: він опинився в міжнародній ізоляції. Ще кілька місяців тому Росія не розглядала навіть таку можливість. Березень, квітень, травень – це був час, коли російське керівництво взагалі не хотіло зустрічатися з керівництвом України. Тоді вони займалися неприхованою підтримкою «ДНР» і «ЛНР» або агресією з боку Росії. Те, що вони погодилися на переговори, стало результатом санкцій й тиску з боку Заходу», – сказав А.Дешиця.

Путін справді їде на 10-й самміт ASEM (Asia-Europe Meeting), аби спробувати бодай хоч трохи ослабити міжнародну ізоляцію й почати рух у бік скасування західних санкцій. Невесела картина з російською економікою, яка залежить від світових цін на нафту (а вони падають), відплив капіталу з Росії, припинення інвестицій з боку західних компаній та приватних інвесторів даються взнаки, незважаючи на браваду Путіна та його відданого лакузи Лаврова, які удають, що від санкцій страждає не стільки Росія, скільки Європа.

Путін запланував на 16-17 жовтня зустрічі в Мілані на форумі «Азія-Європа» з кількома європейськими лідерами, в тому числі з президентом і прем'єром Італії Джорджо Наполітано та Маттео Ренці, канцлерами Німеччини й Австрії Ангелою Меркель та Верне-

ром Файманом і, можливо, з прем'єр-міністром Великої Британії Дейвидом Кемероном. Як заявив помічник Путіна Юрій Ушаков, двостороння зустріч Путіна з президентом України Петром Порошенком в графіку російського президента «не фіксується», однак вони поспілюються в рамках так званого нормандського формату, тобто за участі Меркель й президента Франції Франсуа Олланда.

Однак кореспонденти провідних інформаційних агентств світу передають з Мілану, що на самміті Президент України Петро Порошенко братиме участь у цілій низці двосторонніх і багатосторонніх зустрічей, в тому числі зустрінеться з президентом Росії Володимиром Путіним за участі не тіль-

Одна з головних тем на 10-му самміті ASEM в Мілані – російська агресія проти України

МІЛАНСЬКЕ РАНДЕВУ

ки А.Меркель і Ф.Олланда, а й британського прем'єра Д.Кемерона. Окрім мінських домовленостей, обговорюватиметься також газова проблема у відносинах України та Росії, адже відомо, що Москва використовує газ, родовища якого протягом 70 років радянської влади розробляли не тільки росіяни, а й українці та інші народи СРСР, як засіб політичного тиску.

Першою, з ким зустрінеться Путін на самміті в Мілані стане Ангела Меркель. Їхню бесіду заплановано відразу ж після прибуття Путіна до Мілану. Це буде їхня третя зустріч у нинішньому році і на кожній з них головною темою була українська проблема. Не стане винятком і нинішня: Ангела Меркель хоче запропонувати Путіну негайно вивести свої війська з території України й припинити постачати терористичним організаціям «ДНР» й «ЛНР» озброєння. Навзаємін фрау Меркель запропонує Путіну скору перспективу спочатку ослаблення, а пізніше й скасування санкцій. Ясна річ, А.Меркель не обійде увагою й проблему безперервного транзиту Україною російського природного газу до Європи в нинішній осінньо-зимовий період.

Українська делегація прибула до Мілану не тільки для того, аби її керівник зустрівся з Путіним. Хоч Порошенко, повторюю, покладає на цю зустріч великі надії. Адже в Україні після ухвалення Верховною Радою пропутінських законів про утворення фактично російських анклавів на українській землі на кшталт Придністров'я й амністії терористів він зустрівся з різкою критикою опонентів, які стверджують, що ці закони писалися під диктовку Путіна, й український народ не потерпить на своїй землі «мін уповільненої дії», якими є ці

проросійські анклав. Навіть дилетантам в політиці ясно, що з допомогою їх Путін прагне тримати Україну на гачку, посилюючи обстріли в разі непослуху Києва.

Статус української делегації в Мілані – гості, позаяк Україна не є членом ASEM. Її запросив на самміт президент Італії Джорджо Наполітано. Але, як заявив міністр закордонних справ України Павло Клімкін, Київ вже подав заяву на членство в цій неформальній міжнародній організації, яка об'єднує 51 країну Східної Азії та Європи, на які припадає 2/3 світової торгівлі й майже 60 відсотків світового валового продукту. Щодва роки глави держав і урядів зустрічаються на самміті ASEM, які відбуваються по чергові то в Азії, то в Європі, щоб установити пріоритети співпраці. Однак нинішня зустріч на найвищому рівні членів ASEM особлива. На ній серед таких головних тем, як боротьба з вірусом Ебола, участь в коаліції проти так званої Ісламської держави, яка сіє смерть й руйнування в Іраку та Сирії, виділятиметься й тема російської агресії проти України.

Численна російська делегація приїхала до Мілану з метою пустити учасникам самміту пил у вічі, спробувати переконати їх, що на Сході України триває не російсько-українська війна, а внутрішньокраїнський конфлікт, в якому з одного боку бере участь українська армія, а з другого – повстанці, які не приймають нової київської влади, називаючи її хунтою. При цьому путінська рать і сам Путін, як завжди брехатимуть, бо брехня стала невід'ємною частиною їхньої зовнішньої політики.

Однак наш президент Петро Порошенко поїхав до Мілану не з метою спростування

брехні Путіна – йому здається, що з Путіним можна домовитися спочатку припинити обстрілювати з «Градів» і «Смерчів» наші міста, а пізніше навіть про повернення Криму. Свята наївність. Навіть головний путінський опозиціонер Навальний заявив днями, що Росія ніколи Крим не віддасть. Вона піде на термоядерну війну, але Крим триматиме біля своєї кривавої коліснички намертво.

Утім, західні оглядачі напередодні Міланського рандеву зазначають, що останнім часом Володимир Путін зробив ряд примирливих жестів: запланував на 17 жовтня нову зустріч з українським колегою Петром Порошенком у Мілані, наказав відвести від кордону російські війська, не відмовився від поїздки на самміт «Великої двадцятки» в Австралії, незважаючи на заявлений намір партнерів поставити йому там неприємні запитання.

На зустрічі з членами президентської Ради з прав людини у вівторок, 14 жовтня, президент назвав відчуження між російським і українським народами трагедією, яку потрібно долати спільними зусиллями.

За даними Національної служби моніторингу, російські телеканали збавили тон щодо України, стали рідше вживати вирази на кшталт «каральна операція» і «київська хунта» і взагалі менше приділяти уваги Донбасу, де, як-не-як тримається перемир'я.

Зі свого боку, держсекретар США Джон Керрі за підсумками зустрічі з Сергієм Лавровим у Парижі 14 жовтня заявив про можливість скасування або хоча б пом'якшення санкцій у разі подальшого прогресу.

Падіння рубля, втеча інвесторів, криза валютної заборгованості російських компаній

– все це неминуче в другій половині 2015 року, якщо західні банки до того часу знову не відкриють кредит, а обмеження доступу до високих технологій не обіцяє країні нічого доброго.

Заяви чиновників і депутатів, що Росія тільки виграє від санкцій, навчившись все виробляти сама, – гарна міна при кепській грі. Якщо на те пішло, історія знає приклади успішного розвитку без свободи й демократії, але за умов ізоляції це ще нікому не вдавалося. Економіка міцніше від конкуренції, а не від її відсутності.

Розрахунки повністю перевести співпрацю на Китай, судячи з усього, себе не виправдали. Неприємним сюрпризом стала недавня відмова Пекіна фінансувати будівництво газопроводу «Сила Сибіру», через що вся епохальна енергетична угода взагалі опиняється під великим знаком запитання.

Побоювання «втратити обличчя» й отримати несприятливі внутрішньополітичні наслідки для Путіна в разі «здачі Новоросії», швидше за все, безпідставні. За даними опитувань, більшості росіян подобається великодержавність, але жертвувати заради неї чимось матеріальним населення не готове. Телебачення зуміє представити будь-яку лінію Кремля як єдино правильну і будь-який поворот подій – як перемогу.

Отож, Путін приїхав до Мілану не тільки знову брехати й пускати пил у вічі, а й з метою повертати ситуацію в русло до російської агресії проти України навесні цього року. Можливо, він нарешті усвідомив, що тероризуючи Україну, він копає могилу Росії, а значить і сам собі.

Хома Мусієнко
Спеціально
для «Нової газети»

З ПЕРШИХ УСТ

Наш співрозмовник: Олег МАХЛАЙ – скрипаль, піаніст, бандурист, художній керівник і диригент Української капели бандуристів ім. Т.Г.Шевченка, за професійною кар'єрою – адвокат. Народився в 1969 році в Клівленді (штат Огайо) в родині українських іммігрантів з Берестейщини. Був солістом Бетховенських концертів і виступав разом з Пармським симфонічним оркестром, належаючи до першої скрипичної секції в Клівлендському молодіжному оркестрі (Cleveland Orchestra Youth Orchestra). З визначними успіхами (magna cum laude й phi beta kappa) й спеціальними нагородами імені Кеннеді та Кліменса закінчив Case Western Reserve University, отримавши бакалаврат з історії музики та літератури. Працював концертмейстером University Circle Chamber Orchestra, асистентом головного диригента Пармського симфонічного оркестру. У 1988 році вдосконалював свою майстерність у Bolzano Institute of Music (Італія). З 1987 року – член Української капели бандуристів ім. Т.Шевченка, протягом 1996-2008-х та з 2012-року й до сьогодні – головний її диригент і художній керівник. Член найстаршої всеамериканської музичної асоціації Pi Kappa Lambda. Мешкає й працює в Клівленді (штат Огайо).

Українська капела бандуристів ім.Т. Шевченка

ДУМА ПРО ЖИВІ СТРУНИ

Художній керівник і головний диригент легендарної Української капели бандуристів ім.Т.Шевченка Олег Махлай – про харківський стиль і київські традиції, детройтську самопошану й козацьке братство, ювілеї та будні

Під час репетиції в Клівленді

– Пане Махлай, з яким репертуаром ваша капела вирушає в нинішню гастрольну подорож до Нью-Йорка й Філадельфії?

– Наша зустріч з слухачами Великого Нью-Йорка й Великої Філадельфії (кажу так, тому що зазвичай на наші концерти приходять-приїждять шанувальники з багатьох доволі великих міст, а й штатів цих мегаполісів) – це продовження святкування 200-ліття з дня народження великого поета й духовного батька нашої нації Тараса Шевченка. Маємо релігійну або духовну частину, традиційні пісні на слова Тараса Шевченка, мало відомі або неznані й зовсім модерні твори, більшість з яких ввійшла до нашого нового компакт-диску «Брати! Будем жити!»

Ми хочемо показати широкий діапазон співаного Шевченкового слова. В українців вкорінилася думка, що творчість Тараса Шевченка суціль пронизана сумом, трагізмом,

тугою й журбою... Великою мірою, це правда, бо він мав дуже чутливу душу, був співцем свого уособленого народу й ніколи не лукавив, серцем переживаючи за гірку долю українців. Але в творчості Тараса Шевченка є чимало й веселих, жартівливих творів, які ми також включили до свого репертуару. Скажімо, «Гайдамаки» – трагічна поема, але той, хто читав її уважно, не міг не зауважити, що там є й жартівливі рядки, як і саме людське життя – веселе й сумне, гірке й прекрасне. З веселішого шевченківського репертуару ми виконуватимемо «Не дивуйтеся, дівчата» (музика Миколи Лисенка), яку мало хто виконує й в Україні. А також «Ой, гоп, таки-так...» (музика Михайла Вериківського) та інші.

В децю іншій, незвичній, нетрадиційній інтерпретації звучатиме й Шевченків «Заповіт» Кирила Стеценка, який надав йому цілком іншого звучання.

Композитор не акцентує увагу на трагізмі, який лежить в основі кожного прощання, тим паче, прощання назавжди, а підходить до «Заповіту» дуже по-християнськи й насичує свою музику світлом, таким чином, що коли вслухаєшся в неї, то хочеться думати не про смерть, а, навпаки, про життя й не стільки озиратися назад, скільки дивитися вперед...

– Очевидно, у вас є пісні з особливою історією. Розкажіть про них, будь ласка.

– Я народився в Америці, але мої батьки родом з Берестейщини, тієї споконвічної української землі, що тепер називається Брестською областю і належить Білорусі.

Я постійно шукаю щось нове. Років двадцять п'ять тому, під час однієї з поїздок на батьківщину, я поїхав до Берестечка, там, де відбулася найбільша битва доби Хмельниччини. З того моменту, як я дізнався деталі цієї битви, це місце для мене стало святым.

Коли я ходив по тому полю, де збереглися кістки козаків-героїв, молився в місцевій церкві за їхні душі, мені постійно крутилася в голові думка про те, що от було б добре заспівати-заграти Шевченкове «Берестечко». Минув якийсь час і в одному збірнику пісень кубанських українців я натрапляю на пісню на слова Тараса Шевченка «Ой, чого ти почорніло, зеленее поле...». Цей твір у моїй музичній обробці також звучатиме на ювілейних концертах нашої капели в Нью-Йорку й Філадельфії.

– Хто належить до вашої капели сьогодні?

– Це більш як 40 хлопців, чоловіків і навіть дідів – віком від 16 до майже 90 років, які живуть на всіх просторах Північної Америки, й їх відділяють один від одного сотні, а то й тисячі кілометрів: від Мічигану до Каліфорнії, від Вашингтону до Коннектикуту, від Філадельфії до Канади... Є молоді студенти, а є «ветерани», які в капелі

вже по 30-40 років. Це все професійні люди – і в сенсі музики, і в сенсі повсякденного заробітку на хліб насущний, хоча вони не професійні музиканти за фахом. Вони дуже віддані всьому українському – музиці, слову, вірі, звичаям... Але кожен, крім капели, має й свої щоденні обов'язки: кар'єрні, батьківські, родинні, громадські... Життя є життя.

Учасники капели самостійно опрацьовують матеріал у містах свого проживання, а тоді щодва-щотримісяці на кілька днів ми збираємося в мене, в Клівленді, бо я там живу, на репетиції. В суботу проба триває 8 годин, у неділю – 4-5 годин.

– Далеко не кожен такий ритм витримає...

– То правда, витримують не всі. Особливо молоді, ті, в кого маленькі діти. Ми їх розуміємо, відпускаємо з Богом. Вони відходять у свої «пенати», а потім їхні діти підрастають й багато хто повертається знову. А потім на місце батьків приходять їхні сини. У нас є чимало хлопців, які почали грати на бандурі, коли ще були меншими на зріст, ніж бандура, а до капели їх привели їхні батьки...

– Як Ви думаєте, що об'єднує й тримає вашу капелу стільки років разом? 96 років, якщо не помиляюся?

– Братство. Це особлива єдність людей, яку не можна зліпити силою, штучно, як би ти не хотів, які б гроші не пропонував. Це почуття, яке не купиш ні на якому базарі, ні за які гроші. Воно або є, або його немає. Це як душа – вона або є, або ти її продав, як Мефістофель, або ти її в гонитві за грішми й задоволеннями загнав у такі закутки, що навіть і не відчуваєш, що вона в тебе є...

– **До речі, про гроші. Як вашій капелі вдається давати собі раду в прагматичній Америці?**

– Об американську реальність, та й не тільки американську, розбивався не один задум наших попередників. Коли в 1949 році капела опинилася в Америці й осіла в Детройті, то найперше намагалась зберегти свій професійний статус. Тоді в наших людей була велика ностальгія за Україною, й концерти мали великий попит. У 1958 році капела виїхала на гастролі до Європи – виступала в Іспанії, Франції, Швейцарії, Німеччині, Голландії, Данії, Бельгії, Великій Британії. Рецензії були схвальні, але колектив впав у велику боргову яму – «післяєвропейський борг» прирівнювався до вартості трьох добротних хат. Для нашої громади, яка тільки-но спиналася на ноги, це був непосильний тягар. Диригенти Володимир Божик і Григорій Китастих змушені були залишити капелу. З початку 1960-х років колектив переживав велику мистецьку кризу. Змінювалися диригенти, склад учасників був нестабільний. Але в українців не завжди є гроші, але завжди є жива душа.

Наших попередників рятували звукозаписи, особливо великим успіхом користувалося «Слово Кобзаря». Нині нас підтримують насамперед слухачі, які приходять на наші концерти, купують наші альбоми. До речі, ми нещодавно видали новий диск «Брати! Будем жити!», і його також можна буде придбати під час наших теперішніх концертів. Ми вдячні всім своїм спонсорам та меценатам, як громадським, так і приватним. У нас є меценат – один старший чоловік з Канади, який вперше почув бандуру в таборі біженців у Німеччині в 1948 році, коли йому було років п'ять чи шість. Ті звуки, ті живі струни так запали йому в душу, що він проніс ту любов через усе життя, плекаючи не лише власне, особистісне українство, а й довколишнє. Він нас дуже підтримує. І таких людей є чимало. Особисто для мене кожна людина, яка плекає своє українство й щось робить, щоб «наша дума, наша пісня» не вмерла, не загинула, особливо тут, на чужині, це кобзар.

Принагідно хотів би подякувати такому жертвовному чоловікові, справжньому українському патріоту як Юрій Федорів, який запросив нас до Нью-Йорку й узяв на себе величезну частку всіх клопотів і витрат. Якби не він, то нашого концерту в Нью-Йорку, в рік 200-ліття Т. Шевченка, очевидно, не відбулося б. Востаннє ми виступали у Місті великого яблука в 2007 році. Хотів би також вклонитися й українцям Філадельфії, де створено цілий організаційний комітет з нагоди нашого виступу до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка. Приємно, що в Пенсильванії відбудеться не лише концерт, а й зустріч-представ-

лення нашої капели в школі українознавства. Для нас це дуже важливо, бо це місія нашого колективу – нести українську музику, українську пісню, Шевченкове слово не лише від села до села, як робили це київські капелісти на початку XX століття, а й від покоління до покоління.

– **Ваша капела – суто чоловіча. Попри те, що в українському кобзарському мистецтві з часом з'явилося багато жіночих облич. Не плануєте запрошувати до гурту й бандуристок?**

1924 р. Вони були першими. Київська капела бандуристів, що, об'єднавшись з Полтавською, створила колектив, з якого й постала сучасна Українська капела бандуристів ім. Т. Шевченка

– Це принципове питання. На «чоловічих» засадах було засновано наш колектив у Києві в 1918 році, й ми вирішили чесно дотримуватися цієї традиції. До речі, з 1979 року в Пенсильванії діє наша літня школа «Кобзарська січ», де ми проводимо мистецькі майстерні як для хлопців, так і для дівчат.

– **І ще трохи про душу. Виросли нові покоління американців, навіть з українським корінням, до душ яких достукатися стає дедалі важче. Як вам вдається збирати повні майстер-класи, повні аудиторії, повні концертні зали?**

Наша довідка: Українська капела бандуристів ім. Т. Г. Шевченка – самодіяльна капела бандуристів у США, заснована в Києві в 1918 році. Тривалий час мала осідок у Детройті, сьогодні – в Клівленді.

Більшість дослідників вважають датою заснування Української капели бандуристів ім. Т. Шевченка 1918 рік, коли було створено мистецький колектив «Кобзарський хор» під керівництвом В.Ємця. Кобзарський хор перестав існувати через 7 місяців, у травні 1919 року. Нова Київська капела бандуристів постала в 1923 році; до її складу ввійшли двоє музикантів з колишнього «Кобзарського хору» (Ф. Дорошко, Г. Копан), однак їх разом з іншими бандуристами у 1930-ті роки було репресовано – деяких заарештовано, інші пропали безвісти. У травні 1935 року залишки Київської та Полтавської капел було сформовано в нову Об'єднану капелу бандуристів.

Навесні 1941 року капелі присвоєно ім'я Тараса Шевченка. Незабаром з приходом колишнього заступника диригента Григорія Китастого мистецьке керівництво було передано йому. В 1942 році 17 учасників капели потрапляють в табір для остарбайтерів у Гамбурзі. Наприкінці війни капела опинилася в американській зоні в місті Регенсбург. У 1949 році вона емігрувала до США, де осіла в Детройті.

Після смерті в 1984 році Г. Китастого керівництво капели перейшло до В. Колесника. У США в різні періоди капелою керували також П. Потапенко, І. Задорожний, Є. Цюра, А. Бриттан, Б. Герявенко, О. Махлай (до сьогодні). Капела тричі гастролювала Україною: в 1991, 1994 й 2001 роках. У творчому доробку колективу два десятки платівок, серед яких Choral Music of the Ukraine, Ukrainian Carols, «Слово Тараса», «Вставай, народе!» та 8 аудіо-альбомів: The Ukrainian Steppe, A Bandura Christmas, Golden Echoes of Kyiv: The Divine Liturgy, The European Tour (2003), Bayda (2005), Brotherhood (2012), «Брати! Будем жити!» (2014).

– Це запитання не до мене – це запитання до бандури (сміється – авт.).

– **Тоді в чому особливість бандури в руках виконавців Української капели бандуристів імені Тараса Шевченка?**

– Ми використовуємо унікальний спосіб гри на бандурі, який рідко вживають навіть в Україні, – харківський. Що це таке? Якщо спрощено, то різниця в способі гри – ми граємо лівою рукою згори до низу по цілій бандурі, так, що ліва рука перебирає мело-

дичне навантаження і більше грає на приструнках. І навіть вигляд самого інструменту інший, ніж у типової сучасної чернігівської чи львівської бандури.

Таким чином, видобувається інший, ніж у класичної бандури, короткий звук без додаткових інструментів (цимбали, гітари) та чоловічого хору, й це відрізняє наших бандуристів від подібних та споріднених колективів в Україні. Його розробив Гнат Хоткевич на основі народного способу гри на бандурі, який використовували слобожанські кобзарі. Гната Хоткевича розстріляли в 1938 році, його ж послідовників або репресували, або вони виїхали за кордон. Чув, що сьогодні цей спосіб пробують відновити в Харківському університеті.

– **Вашу капелу досі називають «Детройтська» або «капела Китастого», хоча вже давно немає на світі Григорія Китастого й свою «штаб-квартиру» ви перенесли, наскільки знаю, до Клівленду...**

– Хоча я мешкаю в Клівленді й більшість репетицій відбуваються в моєму місті, наша штаб-квартира – це

лишень, що він зробив со-тні обробок народних пісень для бандури та фортепіано, поклав на музику такі твори Тараса Шевченка як «Гомоніла Україна», «Грай, кобзарю» та інші, створив прекрасні власні твори – «Гомін степів», «Битва під Конотопом», Пісня про Тютюнника», «Нагадай, бандуро!». У 1984 році Григорій Трохимович несподівано захворів і невдовзі, 6 квітня, помер від раку. Поховали його на українському православному цвинтарі в Бавнд-Бруку. Кожного разу, коли наша капела виступає в Нью-Йорку, ми провідуємо його могилу. Так буде й цього разу. До слова, в 2008 році Віктор Ющенко посмертно присвоїв Григорію Китастих звання Героя України.

Нещодавно в Канаді режисер і продюсер Орест Сушко створив документальний фільм «Music of Survival. The Story of the Ukrainian Bandurist Chorus», в українському варіанті його назва «Хоробра сімнадцятка». Це драматична й дуже зворушлива історія нашої капели. Двоє з тих перших сімнадцяткох, з яких, власне, ми й почалися, на диво, живі до сьогодні – Петро Китастих і Микола Лисківський. Останньому зараз 103 роки!

– **Коли Ви відкрили Тараса Шевченка для себе особисто?**

– Тарас Шевченко був присутній у нашій родині завжди. Відколи я себе пам'ятаю, в нашій хаті завжди грала платівка з музикою капели бандуристів на слова Тараса Шевченка. І з тим я ріс. У дитинстві мені здавався Тарас Шевченко таким зрозумілим, бо його вірші малювали такі зримі українські картини – «садок вишневий коло хати», тринадцятилітній хлопчик пасе «ягнята за селом...», «реве та стогне Дніпр широкий...» Але коли вибухнув Майдан, я зрозумів, що зовсім не знаю Тараса Шевченка. Я якраз тоді працював над ювілейним репертуаром нашої капели. Нам завжди в школі казали, що Тарас Шевченко – великий пророк, я, кладучи руку на серце, не розумів того, а може, просто ігнорував, бо був перейнятий іншими справами. І зрозумів це тільки тепер, перечитуючи Шевченка протягом Майдану. Не знаю, чи сьогодні є хтось в українській літературі, хто міг би сказати сильніше, ніж він. Ви запитували, коли я особисто відкрив для себе Шевченка? Геніальність його простоти залишається для мене найбільшим відкриттям до сьогодні... Ми не можемо сьогодні бути в АТО, але наші «набої» – це ноти, наша «зброя» – це Шевченкове слово, пропущене через наші серця й живі струни наших бандур.

Розмову провела Катерина Кіндрась
Фото з архіву Української капели бандуристів ім. Т. Шевченка

Бандуристи Китасти – Григорій, Іван та Петро. Фото з табору переміщених осіб у Регенсбурзі (Німеччина), 1948 р.

ціла Північна Америка. У 1949 році, приїхавши до Америки, бандуристи з капели імені Шевченка оселилися в Детройті й спочатку виступали виключно в своїй місцині. Але дуже швидко перетнули кордони і свого міста, і штату, і Америки, а згодом і Європи, й інших материків і континентів, побувавши з концертами навіть в Австралії. У нашому колективі до сьогодні переважають бандуристи з Детройту, так що назва, за великим рахунком, виправдана.

Полтавець Григорій Китастих, який з 1935 року був концертмейстром, а потім заступником мистецького керівника Київської капели бандуристів, а потім, коли через війну вона розпалася, а він, втікнувши з полону, знову її відродив і пройшов з нею з різними драмами, трагедіями і пригодами через війну, табори для остарбайтерів від Києва до Детройта. Історія життя й творчості Григорія Китастого – це окрема історія. Скажу

ВИБОРИ-2014

Якби вибори проходили цього тижня, до українського парламенту потрапили б п'ять партій. Згідно із опитуванням соціологічної групи «Рейтинг», серед тих, хто піде на вибори, Блок Петра Порошенка підтримають 29% українців, Радикальну партію Олега Ляшка – 11%, за «Народний фронт» Арсенія Яценюка голоси ладні віддати майже 8% виборців. Тоді як «Сильна Україна» та «Батьківщина» наберуть понад 6%.

До прохідного бар'єру (5 відсотків) наближаються також «Самопоміч» львівського мера Андрія Садового та «Опозиційний блок» – недобиті революцією Гідності «янучари» та їхні попіхачі.

Утім, кажуть соціологи, все залежатиме від тих виборців, які визначатимуться в останні хвилини. Нині тих, хто не знає, за кого проголосувати – близько 14%. Знаний в Україні і за кордоном соціолог Ірина Бекешкіна з фонду «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва» так коментує цю ситуацію: «Географічно більше невизначених на Сході й Півдні. Не кажучи вже про Донбас. Людям на Донбасі важко визначитися, тому що там протягом тривалого часу, майже 10 років поспіль, владним монополістом була Партія регіонів, яка під тиском народного повстання завалилася. Деякі переорієнтувалися на «Сильну Україну» Тигіпка, дехто на Блок Петра Порошенка, хтось на комуністів. Але все ж більшість взагалі не знає, за кого голосувати.»

Перші попередні результати голосування соціологи обіцяють оприлюднити вже о 8-й годині вечора 26 жовтня. Екзит-пол у день виборів проводитимуть три соціологічні компанії – фонд «Демократичні ініціативи», Київський міжнародний інститут соціології та Центр Разумкова. Вони планують опитати сімнадцять тисяч виборців на чотирьох сотнях дільниць. Приблизно на кожній дільниці буде опитано 45-50 осіб. Соціологи гарантують, що похибка вибірки для лідерів не перевищуватиме 2,5%, для решти учасників становитиме 0,5%. Тобто, вже ввечері 26 жовтня Україна й світ приблизно знатимуть, хто сформує нову Верховну Раду.

Це, так би мовити, голий фактаж. Але не менш цікавим є хто саме всядеться в депутатські крісла. Адже вибори 26

жовтня проводитимуться за старою змішаною системою, яка дозволяла «януچارам» проводити до парламенту своїх дітей, дружин, коханок, кухарок, водіїв, тілоохоронців і т.ін. Саме тому серед депутатів, які пізніше стали навіть міністрами, можна було бачити людей, які за своє нікчемне життя не здобули навіть вищої освіти. Всі пам'ятають януковичського міністра юстиції Олену Лукаш. Народившись у Богом забутій молдовській Рибниці, вона вирішила пробиватися в житті через чоловіків і вроджений аферизм. І пробилася! Хоч реально закінчила лише Севе-родонецьке ВПТУ №92, яке готує кухарів і продавців 3-го та 4-го розрядів. Саме такий

Від «Блоку Петра Порошенка» перевірили 135 кандидатів, 11 з яких причетні до корупції. З 60 перевірених кандидатів від «Батьківщини» 12 підозрюють у корупції, у Радикальній партії Ляшка також з 60 – 4 таких кандидати, у «Народного фронту» – 5 з 50, у «Сильної України» – 4 з 50.

За словами Олексія Хмари, виконавчого директора Transparency International в Україні, кожний десятий кандидат у прохідній частині партій-лідерів цих перегонів має корупційний слід. «Лишилося критично мало часу, щоб керівники партій дотрималися своїх же передвиборчих обіцянок та не провели у нову владу старих корупціонерів. Чи вистачить у них сміливості, аби

Кожного десятого кандидата в нардепи підозрюють у корупції

ЧИ ОНОВИТЬСЯ УКРАЇНА ПІСЛЯ 26 ЖОВТНЯ?

фах і кваліфікацію отримала майбутня українська міністр юстиції. Пізніше, зрозумівши, що з такою освітою далеко не стрибнеш, вона використала прийом, який і до неї, і після використовував не один «політичний діяч» сучасної України – вже будучи у владній обоймі, закінчила ще й заочне відділення бутафорного вищого навчального закладу, яких в Україні після розвалу СРСР розплодилася тьма-тьмуша. Зазвичай вони називають себе Інститутом лінгвістики й права, або Академією державного управління, або Академією управління персоналом, або, як у випадку Олени Лукаш, Академією праці, соціальних відносин і туризму. Фактично це не вищі навчальні заклади, а жалюгідний ерзац, замітники, під дахом яких, користуючись смутою й тотальним безладом у державі, клепають дипломи для тих, у кого не вистачає ані знань, ані здібностей вступити й закінчити «нормальний» виш. Так само, до речі, вчинив і могутній за часів Януковича-раннього Борис Колесніков, реальна освіта в якого – технікум радянської торгівлі. Не менше, ніж таких «випускників», у коридорах нинішньої української влади можна зустріти й численних «кандидатів» і «докторів» наук, «академіків» різноманітних «академій» і «професорів».

Але повернімося до виборів. Приблизно кожен десятий кандидат у депутати за партійними списками причетний до корупції. Про це йдеться в повідомленні Transparency International в Україні (міжнародної громадської організації боротьби з корупцією та дослідження проблем корупції в світі), на базі моніторингу переліків кандидатів на майбутніх виборах. Під приціл активістів потрапили прохідні кандидати з п'яти партій, що лідирують за даними соціологічних досліджень.

відкликати корупціонерів зі списків та самоочиститися?», – запитує О.Хмара.

Той, хто вважає, що вистачить, сильно помиляється. Цифри шанованої Transparency International явно занижені, бо пхатися до парламенту й не бути корупціонером у сучасній Україні можуть або дуже наївні люди, або ті, кого знає вся Україна. Такі, наприклад, як Тетяна Чорновіл.

Кожен із запропонованих електорату виборчих списків унікальний, і є компанії, як от «Опозиційний блок» колишніх «регіоналів» чи «Сильна Україна» Тигіпка, які не тільки не відповідають заявленим параметрам, а й взагалі не піддаються осмисленню. Але це вже крайнощі, яких розумні люди уникають. Гірше з такими товариствами з обмеженою відповідальністю як Радикальна партія О.Ляшка та «Громадянська позиція» А.Гриценка, де відрізнити гучний зрежисований піар і популізм на початковому етапі від реальності доволі непросто, бо, на жаль, популізм – це і є реальність і власне все, що можуть запропонувати ці проекти суспільству, не рахуючи, звичайно, своїх інтересів.

Блок Петра Порошенка, як типова партія влади, що претендує на статус домінуючої в парламенті (котра в ідеалі буде здатна створити однопартійну більшість без критичної потреби об'єднуватися з іншими політсилами, хоч і не відкидає цього для певнішої стійкості), бачиться надзвичайно строкатим. По-перше, він утворений у результаті розподілу квот між різними учасниками. По-друге, в його складі чимало экс-регіоналів Януковича. По-третє, там-таки чимало персон із особистої квоти президента, які будь-що залишатимуться його людьми, а вже потім частиною блоку. Нарешті, по-четверте, для привабливості у список політсили включено чимало особистостей, яких прийнято називати авторитетами громадянського суспільства (журналістів, активістів та ін.).

До першої п'ятірки БПП, окрім Віталія Кличка (чия участь є декоративною, бо він уже заявив, що в парламент з посади мера Києва не збирається) ввійшли також Юрій Луценко, який залишається формальним лідером політсили, та віцепрем'єр Володимир Гройсман. Останній – своєрідний аналог Юрія Єханурова в команді Ющенка: в разі, коли президенту вдасться сформулювати більшість без союзників з числа лідерських політсил, це найімовірніший претендент на посаду технічного прем'єр-міністра. Іще там опинилися знакова постать Євромайдану Ольга Богомолець та лідер кримських татар Мустафа Джемільєв. Серед відомих висуванців першої двадятки – экс-бютівці Микола Томенко та Віктор Пинзеник (останній прийшов до БПП вже з УДАР), Ірина Геращенко та керівник фракції «ударівців» і керівник штабу Блоку Петра Порошенка на виборах Віталій Ковальчук.

До другої десятки потрапили відомий з часу захоплення Росією Криму командир Юлій Мамчур, чимало знаних журналістів та громадських активістів, зокрема координатор руху «Чесно» Світлана Залішук, Сергій Лещенко та Мустафа Наєм.

Однак далі списки наповнені цікавими персонажами. Під номером 24 знову йде до парламенту «любий друг» Віталія Кличка із сумнівним минулим Артур Палатний. Суспільний резонанс уже викликало й включення туди під номером 46 Сергія Трегубенка, котрий зарекомендував себе в уряді Азарова як активний прихильник «сім'ї» Януковича. Не обійшлося й без людей найбільших олігархів (Коломойського, Пінчука, Фірташа). Під номером 93 (умовно прохідний у разі успіху політсили на виборах та маршу частини її обранців у виконавчу владу) прокрадається до парламенту скандально відомий київський забудовник Лев Парцхаладзе,

свого часу «тушкований» Леонідом Черновецьким після проходження в Київську за спиною Віталія Кличка.

На чотирьох із шести округів Закарпаття Блок Петра Порошенка надасть підтримку кланові Балог (сам экс-глава адміністрації Ющенка й керівник МНС в уряді Азарова, а також його брати: два рідні й один двоюрідний). В одному з округів Одеської області від пропрезидентської політсили балотується Давид Жванія. Роль цієї людини в новітній вітчизняній історії та, зокрема, причетність до втрат, яких Україна зазнала 2014 року, переоцінити важко. Адже саме завдяки його «посередницьким» зусиллям у 2010-му стало можливим «тушкування» Народного союзу «Наша Україна» фракції НУНС, створення в результаті цього зорієнтованої на Януковича парламентської більшості, формування уряду Азарова та утвердження, відтак, кривавої диктатури із сотнями жертв. На Харківщині в окрузі № 168 від БПП балотуватиметься знакова «тушка» парламенту цього скликання Віталій Немилостивий.

Це лише побіжний аналіз якісного складу однієї з політичних сил, які йдуть до парламенту. Не забуваймо, що під прикриттям «відстоювання інтересів народу» туди рвуться в мажоритарних округах й відверті негідники та аферисти, якими були переповнені коридори влади при Януковичі і які, на жаль, нікуди не зникли. Вони лише пересиділи революцію в «окопах», а тепер знову пнуться у владу. Бо де влада – там і гроші. І я не здивуюся, якщо раптом побачу серед нового складу Верховної Ради таких одіозних типів, як О.Єфремов, С.Ківалов чи незабутня чорнорота Ганька, вона ж Галина Стеців, вона ж Анна Герман, вона ж агент КДБ Тереза.

Віктор Сіренко
Спеціально
для «Нової газети»

В УКРАЇНІ

У КИСВІ ТА ХАРКОВІ
ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ
ПОКРОВИ, КОЗАЦТВА
ТА УПА

Активісти партії «Правий сектор» та члени добровольчого батальйону «Азов», а також їхні прихильники пройшли маршем 14 жовтня, на День Покрови Пресвятої Богородиці, який водночас є Днем українського козацтва та Української Повстанської Армії, центральними вулицями Києва. Більше тисячі людей зібралися 14 жовтня ввечері в парку імені Тараса Шевченка біля Київського Національного університету його імені, звідки рушили організованою колоною центральними вулицями столиці до Майдану Незалежності.

Звідти вони перемістилися на Михайлівську площу, де й завершили акцію.

Серед присутніх було багато людей в камуфляжній формі та учасників АТО. Люди тримали в руках синьо-жовті прапори України й червоно-чорні ОУН. У деяких місцях були запалені фаєри. Присутні скандували: «Слава Україні – Героям слава!», «Герої не вмирають!», «Україна понад усе!» та інші патріотичні гасла.

Марш пам'яті вояків УПА та загиблих в ході АТО відбувся також у Харкові. Перед початком ходи організатори звернулися до присутніх із проханням зняти балаклави і утриматися під час ходи від використання будь-якої піротехніки. Перед тим, як сформувати колони, присутні виконали Гімн України. Люди пройшли із запаленими смолоскипами центральною вулицею Харкова, від площі Конституції до площі Свободи, де напередодні активісти встановили Хрест полеглим в АТО.

ПРОВОКАЦІЇ ПІД СТІНАМИ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ

14 жовтня група невідомих осіб намагалася прорватися до будівлі Верховної Ради.

Вони кидали димові шашки й вибухові пакети. Під ноги міліціонерів періодично потрапляли вибухові пакети.

У цей час перед Верховною Радою відбувся мітинг «Свободи» за визнання УПА воюючою стороною. До ВР також прийшла колона з прапорами «Братства» Дмитра Корчинського. Один із провокаторів пирснув газом в обличчя кореспонденту, який знімав цю провокацію на вулиці.

«Навіжені нападають на міліціонерів, намагаючись штурмувати парламент. Провокація на Покрову триває. У будівлі парламенту прострелили вікно, провокатори палицями й ланцюгами б'ють міліцію», – написала у Твіттері журналіст Оксана Денисова.

У цей час народні депутати безуспішно намагалися ухвалити закон щодо визнання УПА воюючою стороною в Другій світовій війні. Спікер Олександр Турчинов, коли йому повідомили про події під Радою, сказав: «Вони своїми діями не допоможуть ухвалити цей закон – депутати підуть із зали й не буде кому голосувати. Той, хто організував людей, прошу не зривати роботу Верховної Ради. Тут тиском не візьмеш, тут треба серцем голосувати», – звернувся він до депутатів, але парламент знову не зміг проголосувати за відповідний законопроект.

Партія «Правий сектор» заявила, що не має відношення до подій під Верховною Радою.

«Свобода» також заявила, що не причетна до провокацій біля парламенту, і вимагає від силових структур упередити сутички й жертви. «Братство» переконує, що їхня сила теж не має стосунку до штурму Ради.

ШИЛО НА МИЛО

За поданням президента України Петра Порошенка, новим міністром оборони став генерал-полковник Степан Полторак, який досі очолював Нацгвардію України. За словами Порошенка, у своєму виборі він керувався відгуками генералів, командирів батальйонів та простих бійців, які працювали з Полтораком. Про це він заявив 13 жовтня на зустрічі з ним, зауваживши, що бійці Нацгвардії відчувають себе дуже надійно і дуже захищено під керівництвом Полторака. Тим часом під вікнами адміністрації Президента зібралися, демонструючи бунт, строковики Нацгвардії, що стомились чекати демобілізації й прийшли її вимагати до глави держави. Генерал Полторак назвав вимоги строковиків щодо демобілізації й виплати заборгованої платні «абсолютно незаконними».

За словами військового експерта Григорія Перепелиці, невдоволення військовиків – лише один пункт з цілої низки проблем, які гальмують українську армію. Він зауважує, що Степанові Полтораку слід буде здійснити повномасштабну ротацию керівного складу Міністерства оборони, провести люстрацію команди, аби та могла «діяти адекватно в умовах війни». Окрім того, замовити нове озброєння та воєнну техніку, щоб матеріально-технічне забезпечення було на належному рівні.

Він також висловив думку, що попередні три міністри оборони, а це Валерій Гелетей, Михайло Коваль та Ігор Тенюх, «не впорались зі своїми обов'язками». За словами Г.Перепелиці, «деякі з них просто здали територію України», і експерт має надію, що новий міністр не допустить нової анексії українських земель.

«Але це шило на мило, я думаю. Очевидно, в президента дуже мала кадровая лавка, що він не може призначити жодного компетентного зі збройних сил генерала», – резюмував він.

14 жовтня Верховна Рада підтримала пропозицію президента України Петра Порошенка щодо призначення Степана Полторака міністром оборони. За відповідне рішення проголосували 245 депутатів. Одразу після голосування новопризначений міністр оборони склав присягу в приміщенні Верховної Ради.

ГЕНЕРАЛЬНА
ПРОКУРАТУРА РОЗСЛІДУЄ
АКЦІЮ ВІЙСЬКОВИКІВ
ПІД АДМІНІСТРАЦІЄЮ
ПРЕЗИДЕНТА

Генпрокуратура здійснюватиме перевірку щодо демаршу бійців Нацгвардії, які пікетували 13 жовтня адміністрацію президента в Києві. Про це повідомив прокурор Центрального регіону України з нагляду за додержанням законів у військовій сфері Юрій Війтев.

Як відомо, в понеділок, 13 жовтня, кілька сотень військових Нацгвардії (представники військових частин №№ 3027, 3030, 3066) з-під Києва прийшли до Адміністрації президента з вимогою демобілізації. Вони стверджують, що переслужили свій термін на півроку. Схожа акція протесту відбулася і в Харкові.

Командування Нацгвардії й заступник глави адміністрації Президента Г.Зубко запропонували учасникам акції протесту повернутися до військових частин для проведення подальших переговорів. Крім того, Г.Зубко заявив, що питання демобілізації нацгвардійців залежить від результатів переговорів між Петром Порошенком та Володимиром Путіним, які відбудуться в Мілані 16 жовтня.

Командувач Нацгвардії Степан Полторак пообіцяв, що солдати-строковики Нацгвардії, які знаходяться на службі понад установлений строк, отримають премію, а платню всім іншим солдатам буде виплачено найближчими днями. Після цього більша частина військових залишили вулицю Банкову.

ДІЯЛЬНІСТЬ
П.ПОРОШЕНКА СХВАЛЮЄ
МАЙЖЕ ПОЛОВИНА
УКРАЇНЦІВ

Діяльність Президента України Петра Порошенка схвалюють 48% українців, а не схвалюють – 44%. Про це свідчать результати опитування, проведеного соціологічною групою «Рейтинг». Діяльність прем'єр-міністра Арсенія Яценюка задоволені 45% опитаних, не задоволені – 48%.

«Порівняно з опитуванням за серпень, вдовolenість в оцінці діяльності нової влади зменшилася у всіх її представників», – зазначив на прес-конференції керівник соцгрупи «Рейтинг» Олексій Антипович.

Згідно з опитуванням, 35% українців хотіли б бачити прем'єр-міністром після парламентських виборів А.Яценюка, 9% – лідера «Сильної України» С.Тігіпка, по 5% – лідера «Громадянської позиції» А. Гриценка і лідера «Радикальної партії» О. Ляшка, по 4% – лідера «Батьківщина» Ю. Тимошенко і лідера партії «Самопоміч», мера Львова А. Садового, 3% – представника «Опозиційного блоку» В. Рабиновича.

Найбільшу довіру серед політиків в Україні має Порошенко (51%), Яценюк (45%), Гриценко (42%) і Садовий (40%). Значно втратив у довірі Ляшко (28% проти 40% в серпні).

В ході дослідження було опитано дві тисячі респондентів, похибка дослідження не більше 2,2%. Як відомо, згідно з опитуванням «Рейтинг» до Верховної Ради мають шанс пройти сім партій.

ЩОБ ЧЕРЕЗ
МАЖОРИТАРКУ
НЕ ПРОЙШЛИ «ЯНУЧАРІ»

Партії «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт» узгодили кандидатів у народні депутати в 20 мажоритарних округах. Про це 14 жовтня заявив народний депутат, радник президента, кандидат в народні депутати Микола Томенко.

«Сьогодні ми домовилися практично по 20 округах, що «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт» знімають своїх кандидатів на користь один одного, щоб одіозні політики, як-то Ківалов, Рибаків, Журавський або інші не пройшли до Верховної Ради», – сказав він. Політик зазначив, що такий крок – це сигнал, який свідчить про здатність політичних сил в Україні домовлятися. Політик також висловив сподівання, що й інші політичні сили встигнуть приєднатися до даного процесу.

Разом з тим Томенко підкреслив, що є округи, в яких «Блок Петра Порошенка» не висуває своїх кандидатів. За його словами, таких округів буде значна кількість. «Якщо є сильний кандидат від демократичного табору, ми готові його підтримати», – додав народний депутат.

Як відомо, лідери партій «Батьківщина», «Свобода», «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», «Громадянська позиція» та «За Україну» попередньо домовилися об'єднатися проти одіозних кандидатів у мажоритарних округах і висунути проти них єдиного кандидата.

УКРАЇНЦІ НАЙБІЛЬШЕ
БОЯТЬСЯ ВІЙНИ
І ЗРОСТАННЯ ЦІН

Найбільше українці бояться війни – 77%. На другому місці серед страхів українців – значне зростання цін на харчі та ліки – 31%, голоду

боятися – 22%. Про це свідчать результати опитування, проведеного соціологічною групою «Рейтинг».

Крім того, українці бояться не-виплат зарплат і пенсій (20%), по 17% – знецінення гривні, інфляції і втрати праці, по 16% – проблем з опаленням в зимовий період і підвищення тарифів на комунальні послуги. Майже 10% бояться перебоїв з поставками газу в помешкання і масових відключень електроенергії.

Більшість українців – 35% – пріоритетним напрямком для влади на найближчий рік вважає рішення проблеми Донбасу, проведення економічних реформ – 21%. Крім того, 16% вважають пріоритетним відновлення обороноздатності країни, 11% – соціальний захист населення. Також важливими завданнями респонденти вважають проведення люстрації серед чиновників, правоохоронців та суддів (22%), недопущення масового скорочення працівників та зростання безробіття (19%), розвиток ВПК (19%), своєчасні виплати зарплат, пенсій і соціальної допомоги (19%), забезпечення своєчасних виплат заробітної плати та пенсій (18%), розвиток вітчизняного промислового виробництва (17%), налагодження відносин з Росією (16%) і країнами Заходу (13%).

ОРКЕСТР ПІД
КЕРІВНИЦТВОМ
УКРАЇНСЬКОГО ДИРИГЕНТА
СТАВ НАЙУЛЮБЛЕНІШИМ
У СВІТІ

Борнмутський симфонічний оркестр (Bournemouth Symphony Orchestra) з Великої Британії під керівництвом 37-річного українського диригента Кирила Карабиця здобув звання «Найулюбленішого оркестру світу 2014 року» (World's Favourite Orchestra 2014). Таке почесне звання оркестр отримав серед читачів одного з найбільш авторитетних культурних порталів світу bachtrack.com. Крім того, до двадятки найрейтинговіших оркестрів світу потрапив і керований К. Карабицем «I, CULTURE Orchestra».

Зазначимо, у Борнмутському симфонічному оркестрі Кирило Карабиць працює з 2007 року. Цю посаду він отримав завдяки запрошенню президента ради директорів оркестру Дейвида Меллора. За свою кар'єру К. Карабиць встиг попрацювати з Берлінським симфонічним оркестром, оркестром Франкфуртського радіо, Філармонічним оркестром міста Токіо (Японія), оркестром Сіднейської філармонії (Австралія), Національним симфонічним оркестром Бразилії у місті Сан-Пауло та іншими колективами.

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

В АМЕРИЦІ

ДЖОН КЕРРІ: «СВІТ
НІКОЛИ НЕ ВИЗНАЄ
РЕФЕРЕНДУМІВ НА
ДОНБАСІ»

Державний секретар США Джон Керрі заявив, що світ ніколи не визнає легітимними референдуми про незалежність, проведені на Донбасі. Про це він сказав у вівторок, 14 жовтня, після переговорів зі своїм російським колегою Сергієм Лавровим у Парижі.

Він також закликав вивести «іноземні сили» з території України.

«Бої біля донецького летовища мають припинитися, іноземні сили й озброєння необхідно вивести, а всіх заручників – звільнити», – заявив Джон Керрі.

Держсекретар Сполучених Штатів визнав, що російські війська поволі відходять від українсько-російського кордону, що може стати першим кроком на шляху до скасування санкцій щодо Москви.

«У питанні скасування санкцій є чотири чи п'ять умов. Одна – звільнення заручників, звільнення всіх військ та озброєнь», – сказав американський головний дипломат і додав, що хоча «війська відводяться», треба ще вивести важке озброєння та «почати нормальний моніторинг кордону, забезпечивши його безпеку».

Раніше російське міністерство оборони заявило, що почало виконувати розпорядження президента Володимира Путіна щодо повернення військовослужбовців, задіяних у навчаннях у Ростовській області біля кордону з Україною, до місць постійної дислокації.

ТІМОТІ СНАЙДЕР:
«ПУТІН НЕ ЗВАЖИТЬСЯ
НА ПОВНОМАСШТАБНУ
ВІЙНУ»

Незважаючи на низку суперечливих заяв у ЗМІ, президент Росії Володимир Путін не зважиться на повномасштабну війну і застосування ядерної зброї. Таку думку в інтерв'ю журналу «Новое время» озвучив відомий американський історик, фахівець з історії пострадянських країн, автор популярної книги Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin («Криваві землі: Європа між Гітлером і Сталіном»), професор Єльського університету Тімоті Снайдер.

«Росія лякає Захід застосуванням ядерної зброї. Але насправді Путін теж не всевладний», – вважає історик. За його словами, всупереч ентузіазму з приводу захоплення Криму, пересічні росіяни навряд чи зрадіють, якщо Путін і справді вирішить захопити Київ за два тижні, оскільки тоді не уникнути загибелі тисяч російських солдатів. «Звичайні росіяни не хочуть війни двох країн. Вони відчують ентузіазм з приводу «кримнаш». Готові вірити, що захищають в Україні етнічних росіян від агресивних фашистів. Але їм не подобається, коли гинуть тисячі російських солдатів. А якщо Путін вирішить захопити Київ за два тижні, як він обіцяв, це обернеться десятками тисяч загиблих. Так що не думаю, що він зважиться на повномасштабну війну, тим більше ядерну», – заявив Снайдер.

ЧЕРЕЗ ВІДМОВУ Б.ОБАМИ
НАДАТИ УКРАЇНІ ЗБРОЮ
ДЕМОКРАТИ МОЖУТЬ
ПРОГРАТИ ЛИСТОПАДОВІ
ВИБОРИ ДО КОНГРЕСУ

Керівник відомої правозахисної організації «Дім Свободи» Дейвід Креймер, який днями залишає цю посаду й переходить до Інституту глобального лідерства Маккейна, заявив, що рішення не надавати Україні зброю в її протистоянні з Росією прийняв особисто президент США Барак Обама.

«Коли президент Петро Порошенко був у Вашингтоні, – сказав Д.Креймер, – він виступив перед обома палатами Конгресу, а потім зустрівся з президентом Обамою і почув від нього, що не отримає військової допомоги. На мій погляд, те, що Білий дім не надав Україні допомоги для захисту її суверенної території, в яку вторглася Росія, є величезною помилкою. Я та інші виступали за те, щоб США та союзники по НАТО надали Україні необхідні засоби для власного захисту. Україна не є членом НАТО, але вона є надзвичайно важливою країною, яка опинилася перед найбільшою загрозою в Європі з часів Другої світової війни. Обама думає, що надання військової допомоги розглядатиметься Москвою як провокація. Гадаю, що він не правий. Росія вже вторглася. Вона вже в стані війни з Україною. Це не громадянська війна, а війна між Росією та Україною. Ми говоримо про надання Україні можливостей для захисту себе. Також є певне відчуття, яке базується на коментарях, сказаних президентом в особистих розмовах, але про які стало відомо, що Україна не так вже й важлива і те, що відбувається в Україні, не становить загрози Сполученим Штатам. Це, звичайно, велика помилка і вона позначиться на виборах до Конгресу в листопаді, на яких республіканці, найвірогідніше, виграють і контролюватимуть обидві палати Конгресу».

ВАШИНГТОН УПЕРШЕ ДАВ
ЗГОДУ НА УЧАСТЬ КУБІ
В САММІТІ ОРГАНІЗАЦІЇ
АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ

Уперше в історії США погодилися на участь Куби в особі її керівника Рауля Кастро в самміті Організації американських держав (ОАД), який відбудеться в квітні наступного року в Панамі, але хочуть звернути увагу голів держав регіону на ситуацію з правами людини в цій комуністичній країні. Про це заявила прес-служба Державного департаменту США.

ОАД, яка базується у Вашингтоні, призупинила членство Куби в своїй організації відразу після перемоги революції під проводом брата нинішнього керівника Куби Фіделя Кастро.

Очікується, що Президент США Барак Обама візьме участь у самміті, й присутність Рауля Кастро може створити умови для зустрічі лідерів двох непримиренних противників у «холодній війні». Однак, як заявила прес-служба Державного департаменту США, американський лідер, попри дипломатичний етикет, неодмінно вкаже кубинському керівникові на «брутальне порушення прав людини на Кубі».

ДАМОКЛІВ МЕЧ ЕБОЛИ

На летовищах Сполучених Штатів пасажери з країн Західної Африки проходять обов'язкове медичне обстеження. Особливу увагу прикуто до трьох летовищ в Нью-Йорку, насамперед до міжнародного аеропорту імені Дж.Кеннеді. У цьому місті живе найбільша у світі громада емігрантів з Ліберії – понад 8 тисяч осіб. Хоча ніхто з них поки не захворів на вірус Еболи, але вони розуміють небезпеку. У Ліберії ж хвороба досягла рівня епідемії.

Тим часом, у Техасі підтвердився діагноз щодо наявності вірусу лихоманки Ебола у 27-річній медсестри Ніни Фам, яка надавала допомогу першому діагностованому з Еболою пацієнтові у США – ліберійцеві Томасові Дункану, що нещодавно помер.

Ніна Фам стала першою особою, що заразилася цією смертельно небезпечною хворобою на терені США. Хвору шпиталізовано й ізолювано, також в карантині перебувають 48 осіб, з якими медсестра контактувала останніми днями. Стан здоров'я Ніни Фам лікарі оцінюють як стабільний. Спеціальна комісія тим часом намагається з'ясувати: яким саме чином могла заразитися жінка? Адже вона кон-

тактувала з померлим від Еболи пацієнтом лише в захисному костюмі. Не виключають, що заразитися могли й інші працівники шпиталю.

Кількість загиблих від лихоманки Ебола в світі зросла до 4447 осіб. Такі останні дані оприлюднила Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Більшість з цих жертв припадає на Західну Африку. Якщо світова спільнота не активізує боротьбу з хворобою, то вже за два місяці щотижня можуть з'являтися до 10 тисяч нових хворих, попереджають у ВООЗ. Найбільше від епідемії Еболи постраждали три країни – Сьєрра-Леоне, Ліберія та Гвінея.

P.S. Як стало відомо, в Далаському шпиталі смертельний вірус підхопила ще одна медсестра – Ембер Вінсон, яка вже інфікованаю здійснила авіаподорож до Клівленда й назад.

РАСОВИЙ НАРИВ
У ШТАТІ МІССУРІ

Затримання 14 жовтня майже півсотні протестувальників стало кульмінацією 4-денних протестів в американських містах Фергюсон та Сент-Луїс (штат Міссурі). Демонстрації не вщухають у цих населених пунктах уже два місяці. Люди вимагають покарання для поліцейського, який 9 серпня застрелив у Фергюсоні темношкірого юнака Майкла Брауна після того, як той відмовився здатися правоохоронцям.

«Я прийшла сюди, тому що як пастор вірю в цінність кожного життя, зокрема й темношкірої людини, – каже одна з білих протестувальниць. – Ніхто з наших дітей не повинен відчувати страху, перебуваючи на вулиці. Ми не можемо втратити ще одну дитину чи молодшу людину з іншою шкірою через насильство та брутальність поліції. «Ми повинні й далі протестувати. І не лише тепер, а постійно. Адже наших студентів, нашу молодь виганяють зі шкіл, їх саджають до в'язниці, їх витурають на вулиці, а потім заганяють в могилу. Ми маємо бути тут заради них», – зазначив один із темношкірих демонстрантів.

За версією поліції, убитий Майкл Браун намагався чинити спротив. Розслідування щодо дій поліцейського наразі триває, обвинувачень проти нього поки що не висунули. Також вивчають подробиці інциденту, що трапився минулого тижня, коли в Сент-Луїсі білий поліцейський застрелив ще одного підлітка-афроамериканця. Останній, нібито, відкрив вогонь першим, у відповідь правоохоронець вистрілював у хлопця 17 разів.

«КНИГА ЖИТТЯ»
З МЕКСИКАНСЬКИМ
КОЛОРИТОМ

У США відбулася прем'єра стрічки «Книга життя» (Book of Life) – анімаційного пригодницького комедійного фільму, знятого у форматі 3D. Режисер нового філь-

му – Хорхе Гутьєррес, продюсер – Гільєрмо Дель Торо.

Це історія юнака на ім'я Маноло, який розривається між очікуваннями своєї родини і прагненнями свого серця. Він закохується в прекрасну Марію, та, щоб з'єднатися з нею, йому слід пройти крізь численні випробування й небезпеки.

Дія фільму відбувається в Мексиці під час «задушного дня», коли моляться за душі небіжчиків. Мексиканська актриса Кейт дель Кастільйо озвучила голос Смерті.

«Це цілком у мексиканській традиції: ось так святкувати і вшановувати смерть. У «задушний день» – El Día de Los Muertos – ми кличемо музикантів, приносимо на цвинтар найкращі напої й найдки. Тут не йдеться про те, щоб плакати чи страждати. Радше, навпаки», – каже акторка. Бажанням Гільєрмо дель Торо було, щоб у закордонному прокаті його фільм не втратив свого мексиканського колориту. «Ми прагнули зняти фільм для будь-якої аудиторії, для усього світу, проте не хотіли, щоб він вийшов «розмитим». Отож, найважчим завданням було, не виходячи за рамки бюджету та графіку зйомки, зробити фільм видовищним, ефективним, але водночас дуже цілісним», – сказав продюсер.

У Сполучених Штатах фільм виходить у прокат 17 жовтня.

ПЕНЕЛОПУ КРУЗ НАЗВАНО
НАЙСЕКСУАЛЬНІШОЮ
ЖІНКОЮ З НИНІ СУЩИХ
НА ЗЕМЛІ

Голівудська кінозірка Пенелопа Круз стала найсексуальнішою жінкою з нині сущих за версією журналу Esquire. Окрім неї, журнал присвоював це «звання» ще 10 жінкам. Попередні лауреатки: Анджеліна Джолі, Голі Беррі, Ріанна, Шерліз Терон і Скарлет Йогансон.

Зірка фільмів «Вікі Христіна Барселона» й «Ванільне небо» розповіла журналу, що в неї було «тяжіння до драми» ще в підлітковому віці, але й нині «інтерес не зменшився».

Круз відмовилася говорити про своє приватне життя. Вона відмовилася також відповідати на запитання, що торкалися її чоловіка Хав'єра Бардема, а також двох дітей – Леонардо й Луни. Зірка лише сказала: «Нехай це залишиться нашим».

Невдовзі актрису можна буде побачити у фільмах іспанською мовою «Ma Ma» та «Grimsby» з відомим британським коміком Сашею Бароном Коеном.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агентств

**Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!**

Інтернет: www.sumafcu.org

**Осінь: час переглянути свій бюджет.
Чи задоволені Ви відсотками, які одержуєте
у Ваших банках? Якщо ні – перевірте наші!**

**Перевірте, де ваші ощадності. Якщо в нас, будьте спокійні.
Якщо ні, то скільки дивидендів вони платять?**

Наприклад: за \$100,000 банки виплачують річні
дивиденди від \$50 до \$900 на рік ☹

Порівняйте з нашими: від \$750 до \$2,150 ☺

Наші відсотки по позичках теж кращі, ніж у сусідніх банках.
Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

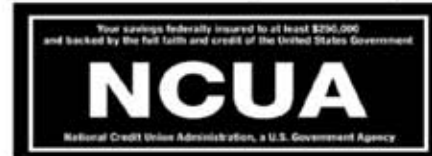
16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

**Самопоміч (Н.Дж.)
Федеральна Кредитна Співка**

Toll Free:
1-888-BANK UKE
www.bankuke.com

**Маємо свої
ATMs!**

Понад 30,000 по всій
Америці!

Відвідайте нашу сторінку
www.bankuke.com
щоб бачити їх знаходження!

PRINCIPAL OFFICE
851 ALLWOOD ROAD
CLIFTON, NJ 07012
(973) 471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
237 Dayton Ave
CLIFTON, NJ 07011
(973) 772-0620

ELIGIBLE MORTGAGES
Conventional Fixed Rate Mortgages
15, 20 and 30-year terms

NO CLOSING COSTS HOME FINANCING

Application Fee	\$ 325.00	\$0
Appraisal Fee	\$ 325.00	\$0
Commitment Fee	\$ 495.00	\$0
Title Service Charges	\$1,300.00**	\$0
Government Recording Charges	\$ 205.00	\$0
TOTAL CHARGES	\$2,650.00	\$0

*The No Closing Cost Mortgage Program is available for eligible new mortgages on primary residences and vacation homes. Internal and external refinances and investment properties are not eligible for this offer. Normal credit qualifications and other terms and conditions apply. This does not represent an offer to enter a loan agreement. Loans subject to credit approval. Products, rates and terms subject to change without notice. This offer is non transferable and cannot be combined with any other offer.

**Title Service Charge based on a \$100,000 loan. Title service charges vary with the amount of the loan. Per diem interest fee is the responsibility of the member. Offer valid on applications submitted October 1, 2014 through December 31, 2014. Loans are subject to approval criteria, not all applicants will qualify. Offer is subject to change or withdrawal without notice. Minimum mortgage loan amount required is \$100,000.

To receive any product or service by the USFCU, you must be a member of the USFCU by opening a share (savings) account. All new memberships are subject to USFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any USFCU location).

Main Office
1729 Cottman Avenue
Philadelphia, PA 19111
Tel: (215) 725-4430

Somerton Branch
14425 Bustleton Avenue
Philadelphia, PA 19116
Tel: (267) 351-4021

UECC Branch
700 Cedar Road
Jenkintown, PA 19046
Tel: (267) 627-5317

Trenton, NJ Branch
477 Jeremiah Avenue
Trenton, NJ 08610
Tel: (609) 656-0802

24th Street Branch
2307 Brown Street
Philadelphia, PA 19130
Tel: (215) 232-3963

Federally insured by the NCUA

Олег Махля | Мистецький Керівник та Диригент

Чужому навчайтесь,
свого
НЕ ЦУРАЙТЕСЬ!

КОНЦЕРТ: ВІДЗНАЧЕННЯ

200 - ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
Тараса Григоровича Шевченка

Субота, 18-го жовтня 2014 р., о 6-й год. вечора

В Українському Православному Соборі
Св. Володимира

160 W 82nd. Street N.Y.C., N.Y. 10024

МІЖ АМСТЕРДАМ І КОЛОМБУС АВЕНЮ

ВСТУП БЕЗКОШТОВНИЙ — ЗАМОВЛЯТИ МІСЦЕ ЗАЗДАЛЕГІДЬ
ДІТИ НА КОНЦЕРТ ДОПУСКАЮТЬСЯ ВІД 10 РОКІВ І СТАРШІ
(TAX DEDUCTIBLE) ПОЖЕРТВІ НА ВИТРАТИ ПРИЇЗДУ "БАНДУРИСТІВ"

ПРОСИМО ВИСИЛАТИ ДО: FEDORIW FAMILY FOUNDATION, INC. 718-441-3572
85-64 111 STREET, RICHMOND HILL, N.Y. 11418

ЗА ДОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ВІДВІДАЙТЕ BANDURA.ORG АБО ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ 917-559-8628

Брати!
Будем жити!

UKRAINIAN
BANDURIST
CHORUS

OLEH MAHLAY | ARTISTIC DIRECTOR & CONDUCTOR

The "Brothers! We Shall Live!" Tour of 2014
Sunday, October 19 -- 3:00pm

Saint Basil Academy Auditorium
711 Fox Chase Road - Jenkintown, PA

УКРАЇНСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Tickets may be purchased online at www.bandura.org or
by calling the Ukrainian Educational and Cultural Center (Jenkintown) at 215.663.1166

ДО 200-РІЧЧЯ КОБЗАРЯ

і своїх дітей, про що свідчить його заповіт. Великого багатства сам не нажив і не помножило його одруження на дочці відставного секунд-майора Харківського мушкетерського полку Афанасії Олексіївни (вона з відомого роду Лазаревських). Мали 38 душ селян і 150 десятин землі, а тому багатим сусідам були не рівня.

З одинадцяти дітей (Ольга, Микола і Олександра померли в дитинстві) залишилося восьмеро – дві доньки Марія та Глафіра і шестеро братів – Василь, Михайло, Федір, Яків, Іван, Олександр. Вони були людьми високої культури й порядності, виховані дружными й безкорисливими людьми, які з честю виконували свій обов'язок – служити Вітчизні. «Всі вони стали генералами!», – розповідає Інна Євгенівна Скоропадська (Лазаревська), правнучка

Тарас Шевченко з приятелями. Ліворуч від поета – брати Олександр і Михайло Лазаревські, праворуч – Григорій Честахівський і Павло Якушкін. 1859 рік, Санкт-Петербург

Непересічним особистостям, яким був Тарас Шевченко, і в житті зустрічались не менш незвичайні люди. Вони немов притягувались, взаємодоповнюючи й підсилюючи один одного. Ріка часу замулює їхні прізвища, з'являються нащадки тих, які розставляють акценти по-своєму, аби виділити чи підсилити роль своїх дідів і прадідів. Отож, прагнучи об'єктивності, керуюсь невиситимим бажанням заглибитись у ту атмосферу XIX століття й відповісти на питання, які на відстані 200-річчя з дня народження нашого великого поета не зникають, а множаться.

Імена справжніх друзів, що доля послала Тарасу Шевченку й поріднила їх, братів Лазаревських, синів Афанасії та Матвія, золотими літерами вписано в історичний реєстр. Вони побраталися з Тарасом Шевченком, підтримували його в часи заслання кожний у силу своїх можливостей, допомагали морально й матеріально вижити в нелюдських умовах, супроводжували в Україну, де Дніпро, і кручі, на вічний спочинок.

Серед відомих постатей, що знаменували собою велику українську культурну силу, зосереджену в Петербурзі в середині XIX століття, – Пантелеймон Куліш, Микола Костомаров, Василь Білозерський, Осип Бодянский, Семен Гулак-Артемівський та багатьох інших, почесне місце відведено й шістьом (!) братам Лазаревським. В їхній родині Тарас Шевченко був, як рідний.

Садина Матвія Ілліча та його дружини Афанасії Олексіївни Лазаревських козацько-старшинського, а потім дворянського роду, знаходилась у селі Гирявка Конотопського повіту Чернігівської губернії (тепер село Шевченкове Конотопського району Сумської області). Матвій Ілліч за багаторічну сумлінну працю отримав право потомственного дворянина, чин колезького асесора і хрест ордена Святого Володимира IV ступеня. Це була людина, яка жила за принципами совісті й честі. Такими він виховав

Т.Шевченко. Портрет братів Федора та Михайла Лазаревських. Оренбург, 1849

Федора Лазаревського, яка сьогодні мешкає в Запоріжжі.

Федір Матвійович Лазаревський (1820-1890) початкову освіту отримав вдома, потім навчався в Новгород-Сіверському повітовому училищі, закінчив Чернігівську гімназію і словесний факультет Харківського університету. Служив кілька років у канцелярії Чернігівської губернської управи, а з 1845 року був призначений на посаду столоначальника Оренбурзької прикордонної комісії. Пригадуючи коротке перебування Тараса Шевченка в Оренбурзі, Федір Матвійович констатував, що йому

тоді «велоса непогано. Життя його нічим не відрізнялося від життя кожної вільної людини. Він тільки вважався солдатом, не виконуючи ніяких обов'язків служби. Його, як то кажуть, носили на руках. У нього було безліч знайомих, які дорожили його товариством, не лише в середніх класах, а й у вищих сферах оренбурзького населення».

Служба в далекому Оренбурзі подарувала першому з братів – Федору Матвійовичу зустріч з уже тоді багатьом відомим поетом і художником Тарасом Шевченком. У далекий закуток Росії, куди Федір

Лазаревський був призначений на службу, відправляли переважно бунтівників, куди й потрапив автор «Кобзаря». «Федір жив в Оренбурзі з 1845 по 1854 рік. Через нього з Тарасом Шевченком познайомився і Михайло, з яким потім поет найбільше дружив», – розповідає Інна Євгенівна. З покоління в покоління в родині переказуються слова Тараса Шевченка про Михайла. «Це моя совість!», – так охарактеризував його поет.

Федір Лазаревський згадував: «Не задумуючись, я побіг у казарми й насилу відшукав там новопривезеного арештанта. Він лежав долілиць на нарах, заглибившись у читання Біблії. Доти я ніколи не бачив Шевченка, а знав тільки його «Кобзаря» та «Гайдамаків». Забувши про присутніх наглядців, у юнацькому пориві я кинувся йому на шию».

Це «знайомство зігріє його в цій напасті», – писав Іван Дзюба і продовжував, що «ця експансивність незнайомого молодика, певно, здивувала Шевченка, – він ще не знав, що й у цих далеких краях йому траплятимуться люди, які не тільки знають його, а й схиляються перед ним». Очевидно, тут спрацювали ментальні риси українців – доброта й щирість, якими були сповнені серця родини Лазаревських. Прізвище Лазаревські очевидно походить від Лазаря, біблійного персонажа, а тому добро в цій родині заковане ще задовго до народження братів.

Бажання допомогти Тарасу Шевченку не зупинив і генерал Ладигенський, «гуманний начальник», до якого відразу ж

звернувся Федір Матвійович. Зі своїм товаришем Сергієм Левицьким вони почали діяти через чиновника особливих доручень при генерал-губернаторові, підполковника Юхима Матвеева, а Ладигенський «не помічав» цих клопотань. І «через два дні, – читаємо у спогадах Федора, – Шевченко прийшов до нас на квартиру. Я зустрів його як брата, як найближчу людину. Зі мною жив тоді Левицький, і Тарас Григорович з обома нами був сердечно простий, і ми відразу ж стали друзями...». Нові друзі всю ніч говорили, співали й плакали, а вранці було прощання, бо арештант отримав призначення в Орську фортецю. Але між Федором і Тарасом ніколи не поривалися дружні зв'язки. Часто Тарас Шевченко жив на квартирі Федора. Федір всіх знайомих, які їхали до Орська, просив хоч чимось допомогти його новому приятелю, передавав листи, книжки, матеріали для малювання. Найстарший з братів Лазаревських Василь подарував Тарасові два ящики сигар і 50 карбованців грошей. Через Михайла (йому надходили субсидії) Тарас отримував гроші. Важливими для нас, «кому дорога істина», є запевнення Федора, що Тарас завжди з вдячністю згадував начальників Орської фортеці, як своїх охоронців.

Федір Лазаревський згадував: «Тарас, Поспелов, Левицький і я зажили, як то кажуть, душа в душу: ні в кого з нас не було нічого свого, все було спільне; а з Тарасом у нас навіть одяг був спільний, бо в цей час він майже ніколи не носив солдатської шинелі».

СЬОМІЙ БРАТ

Історія дружби Тараса Шевченка з Лазаревськими

Цінні для шевченкознавців є спогади Ф. Лазаревського й про таке: «Зрідка влаштовувались вечори з дамами, причому незмінною Тарасовою подругою була незвичайної краси татарка Забаржада». Поезію Т. Шевченка «І станом гнучим, і красою...», звернену до невідомої особи, вважають літературознавці, поет присвятив саме їй.

Тарас Шевченко у листах до Федора високо поцінував його порядність, називаючи його «добрим земляком». Йому, «братові», Тарас Шевченко присвятив поезію «Не додому вночі йдучи...»

Ще один Шевченків вірш «Ми заспівали, розійшлись...» пов'язаний із прощанням поета з Федором. Розлучились вони 1850 року й не бачились до 1857-го. На добру згадку Тарас Шевченко подарував Федору Біблію з дарчим надписом.

Хрестоматійним стали слова поета про Федора: «Це один з найшляхетніших людей! Він першим не встидився моєї сірої шинелі, перший зустрів мене після повернення з киргизького степу й запитав, чи є в мене що пообідати...»

Інна Євгенівна Скоропадська (Лазаревська) – правнучка Федора Матвійовича Лазаревського, хранителька пам'яті роду – сивочола красуня у свої майже 90 виглядає елегантно. Її шляхетність і ширість, розум і скромність – те, що вирізняє людей-інтелігентів, не показове, а вроджене, на генетичному рівні.

Бережно гортаючи альбом з фотографіями, з великою любов'ю вона розповідає історію свого роду. На фотографії, датованій 1867 роком, прадід – Федір Матвійович зі своєю дружиною Єлизаветою Валеріанівною, який зустрівшись із земляком Тарасом Шевченком в Оренбурзі, опікувався ним до самої його смерті. А ще в родині з покоління в покоління передаються слова Тараса Шевченка про всіх братів Лазаревських, які Інна Євгенівна проказує з великою теплотою: «Диво-брати Лазаревські!».

Особливу увагу привертає реліквія, яка передається з роду в рід, і, окрім матеріальної, має велику духовну цінність – «Т. Г. Шевченко. Кобзар. Гайдамаки». На іншій сторінці читаємо: «Дозволено цензурою. С-Петербург, 12 декабря 1885 года. Посвята к Василию Ивановичу Григоровичу на память 22-10 апреля 1838 г. Вступна стаття Д. И. Эварницкій».

Під час останньої поїздки Тараса Шевченка в Україну 21 серпня 1859 року поет поспішив заїхати в Гирявку, до родового гнізда Лазаревських, щоб поклонитись Афанасію Олексіївну, яку називав своєю матір'ю, а її синів – рідними братами.

«Сімейство Лазаревських становить рідкісний зразок родинної любові й приязні. Усі

шість братів жили до матері зразкове почуття синівської любові. Не минало й року, щоб у день її ангела двоє або троє з них не відвідали своєї обожнюваної матері, а то й усі шестеро з'їжджалися на хутір, не зважаючи на будь-яку віддаль від місця своєї служби», – писав М. Чалий. Він свідчив, що «... під час тихого, безтурботного життя щасливих мешканців віддаленого від міського гамору хутора, що потопав у садках, написано чудового вірша:

Панихида під час перепоховання праху Шевченка. Київ, травень 1861 року

*Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть...*

На подарованому автографі Тарас залишив дарчий напис – «Афанасію Олексіївну Лазаревській». Відомий портрет Афанасії Олексіївни, який він подарував, і офорт «Свята родина» з написом: «Афанасії Олексіївни Лазаревській на знак глибокої поваги. Т. Шевченко. 12 липня 1858 року».

Афанасія Олексіївна сердечно прийняла Тараса Шевченка. Тарас зустрів тут і свого оренбурзького «ангела-охоронця». Їхнє спілкування тривало. Федору сподобався крій Шевченкової української сорочки і він замовив матусі пошити таку, як у Тараса.

25 серпня з Федором та Іваном через Кролевець Тарас Шевченко вирушив до Петербурга. У Кролевці вони перепочили в сестри Глафіри Лазаревської, заїхали в Глухів до її чоловіка, і їхні дороги з Федором розійшлися, бо той поїхав до Орла на службу, а поет – до Петербурга. Ці дні перебування поета на Конотопщині – прощання з рідною Україною, яку він так любив.

Федір Лазаревський писав, що коли в 1859 році від'їжджав з Петербурга (був призначений управителем Орловської удільної контори), Шевченко йому наказав любити селян. «Двадцять три роки я обіймав посаду управителя удільної контори, і у вухах моїх при будь-якій справі з селянами завжди лунали ці знаменні слова, і я виконав заповідь народлюбця Тараса».

У 1860 році Федір Лазаревський одружився на одній з чотирьох дочок орловського губернатора Валеріана Сафоновича – Єлизаветі. У неї був

безнадійно закоханий відомий російський поет Олексій Апухтін, який засипав її квітами, присвятив поезію «Давно не тешусь я мечтами...» і записав до її альбому. Цього альбому давно нема, але Інна Євгенівна береже сторінку з нього, як пам'ять про прабабусю – Єлизавету Валеріанівну. Зворушливо звучить з її уст поезія, якій більше ста п'ятдесяти років.

І. Корнющенко в статті «Один із найближчих друзів Кобзаря» розказав про життєвий шлях

Чотирнадцять щасливих років прожили Федір Матвійович і Єлизавета Валеріанівна, народивши трьох дітей – Олексія, Марію й Ольгу. Дружина померла від хвороби легенів, а Федір одружився вдруге 26 липня 1877 року з Меланією Іллівною Баскаковою. Донька Марія покинула батьківський дім, коли вийшла заміж за суддю Володимира Свистунова, далекого родича з роду Лашинських, і виїхала з сім'єю до Гадяча. Через гнів батька за це з його спадку вона нічого не отримала. Марія Федорівна теж була щасливою в шлюбі, народила 5 дітей. Одна з її доньок, Надія Володимирівна – мама Інни Євгенівни. Інна Євгенівна пам'ятає бабусю Марію, її розповіді про давні часи, згадує рідну сестру бабусі Ольгу, яка приїжджала до них із Санкт-Петербурга і вчила співати «Інтернаціонал» французькою мовою.

Федір залишився самотнім, переживши свого сина Олексія – студента останнього

Пам'ятник Тарасу Шевченку в родинному селі Лазаревських Гирявка Конотопського повіту Чернігівської губернії (нині село Шевченкове Конотопського району Сумської області).

Федора Лазаревського, наголосивши, що він був сумлінним службовцем. На схилі літ Федір придбав за 18 тисяч карбованців маєток на хуторі Побиванка (нині Липово-Долинський район Сумської області). Помістя з маєтком, господарськими прибудовами, ставком і садом розляглося на 450 десятинах. Селяни допомогли йому спорудити двоповерховий будинок, у якому в кімнаті-кабінеті була бібліотека, в якій налічувалось більше тисячі книг, папки з листами друзів. Федір насадив молодий сад, такий, який пам'ятав з дитинства в рідній Гирявці.

курс Петербурзького університету (життєва доля його закінчилась трагічно 13 серпня 1890 р.). На самоті, як правило, читав «Кобзаря». Похований Федір Матвійович на цвинтарі біля Русанівської церкви поряд з дружиною і сином. Маєток він заповів молодшій дочці Ользі, а Марії зобов'язав видати 18 тисяч рублів. Друга донька Ольга не жила на батьківському хуторі, переїхала до Петербурга, одружилась з Миколою Янжулом. Ольга Федорівна Янжул померла в блокадному Ленінграді в 1942 році. З усіх її дітей залишилась донька Віра Миколаївна Янжул (Брандер).

Вона зберегла частину архіву Федора Матвійовича, і її нащадки передали їх до Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка.

З 1956 року зі своїм чоловіком, військовиком Іваном Кіндратовичем Скоропадським Інна Євгенівна приїхала до Запоріжжя з Овруча, де стояла 3-тя танкова армія, в якій він служив. Демобілізувавшись, Іван Кіндратович очолив Запорізький хлібозавод № 3, на якому відпрацював 23 роки. Надзвичайно дисциплінований (бо ж військовий), пройшов всю війну, і вдень, і вночі разом зі своїм колективом годував смачним хлібом запоріжців.

Спогади про родину переживаються показами старовинних фотографій, виконаних надзвичайно професійно.

– Це моя мама Надія! – продовжує Інна Євгенівна.

На нас дивиться надзвичайно вродлива молода жінка із зачіскою, одягнена у вишивано-мережений одяг. Це Надія Володимирівна (в заміжжі Чижова). Від фотографії не можна відвести погляд. Її одяг сам по собі унікальний, бо все зроблено вручну. До сьогодні в родині зберігається альбом Надії – випускниці Єлизаветинського інституту в Москві. Батько Інни Євгенівни – Євген Чижов (р. нар. 1879) – земський діяч, робітник, освічений українець, соціаліст, який переховував від більшовиків «контрреволюціонерів» і сам для них був «шовіністом», витримав дві «ревізії», був арештований, сидів у тюрмі.

Євген Володимирович Чижов був знайомий з матір'ю Лесі Українки Оленою Пчілкою, яка в 1913 році після смерті доньки переїхала до Гадяча, перенесла туди редакцію «Рідного краю» й редагувала газету гадяцького земства. Разом вони відвідували літературний гадяцький гурток. Інна Євгенівна пам'ятає, як батько розказував, що одного разу Олена Пчілка читала вірш, наголосивши, що він – перший і останній, писаний російською мовою. Батька забрали в 1937 році...

Родина Лазаревських має відношення й до скаргу Наказного гетьмана Малоросії Павла Полуботка. На початку XX століття постало питання про повернення величезного багатства, на яке претендують представники 42 родин – рідних Полуботків, серед яких значиться й родина Лазаревських.

Тарас Шевченко прохав у Бога «любові меж людьми», «єдинодумля» і «братолубія», яке сам пізнав у славній родині Лазаревських, ставши цим шістьом славним братам духовним братом.

Валентина Кравченко,
кандидат філологічних наук, доцент
Запорізького національного університету
Спеціально
для «Нової газети»

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

9.9%
APR*

VISA PLATINUM Credit Card

**Без
Щорічної
Оплати**

**Заповніть
Аплікацію
Онлайн**

300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.Com
2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

**Full
Financial
Services**

*Annual Percentage Rate. Річна % ставка на день 5-го вересня 2014р. становить 9.9%. Сконтактуйтеся з Касою "Самопоміч", щоб довідатися сучасні ставки, які міняються. Ця пропозиція чинна від 5 вересня 2014 р. і може бути скасована без попереднього повідомлення. Тільки для дійсних і нових членів Кредитівки. За додатковою інформацією телефонуйте на № 888.222.8571.

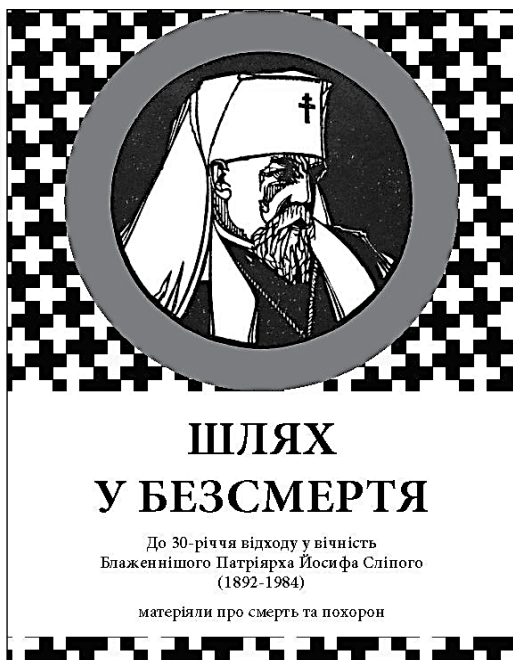

У ГРОМАДІ

9 жовтня у Філадельфії відбулася презентація нового видання про Патріарха Йосифа Сліпого «Шлях у безсмертя», серце якого перестало битися 7 вересня 1984 року в Римі

Повна назва цієї книги «Шлях у безсмертя. До 30-річчя відходу у вічність Блаженнішого Патріарха Йосифа Сліпого (1892-1984). Матеріали про смерть та похорон». Вона вийшла у світ за сприяння американського Релігійного Товариства українців-католиків «Свята Софія» наприкінці серпня нинішнього року у львівському видавництві «Артос». Упорядники видання – Ірина Іванкович, екзекутивний директор цього товариства в США, та президент «Святої Софії» в Римі отець Марко Семенген.

Представленням цієї книги розпочався новий цикл діяльності (семестральні виклади) Релігійного Товариства українців-католиків «Свята Софія» в США та осередку НТШ у Філадельфії. Перед тим 6 вересня її було презентовано в родинному селі Патріарха Заздрість,

Обкладинка книжки «Шлях у безсмертя»

що на Тернопільщині, в рамках урочистостей на вшанування пам'яті великого сповідника віри, потому 19 вересня – в Тернополі й 5 жовтня – в Римі.

Відкриваючи вечір, голова Товариства, академік Леонід Рудницький розповів передісторію видання та про її внесок у поглиблення вивчення поста-

ті Патріарха Йосифа Сліпого. Відтак, детальніше публікацію представила літературний редактор видання Ірина Іванкович. Відгукнувшись на ідею о. Марка Семенгена зібрати та видати пов'язані з похороном Патріарха матеріали, академік Леонід Рудницький написав до збірника вступне слово. В

Співупорядниці видання Ірина Іванкович

основу книги лягли матеріали, базовані на друкованих джерелах української діаспори США та Італії. До книги ввійшли, зокрема, репортажі авторства Василя Маркуся та Миколи Галіва, співчуття та прощальні промови Папи Івана Павла II, Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського, Митрополи-

та Стефана Сулика, співчуття Президента США Рональда Рейгана, молитви, поетичні рядки майстрів слова української діаспори та інші важливі архівні матеріали. Усі вони змальовують образ Патріарха, який проклав своїм сповненням терпіння життям шлях у безсмертя, відійшовши від нас до Бога, до своєї вічної домівки. Естетичним обрамленням видання стала гравюра Патріарха Йосифа авторства Андрія Мадая (1979), що її, як дар для Центру студій спадщини Патріарха Йосифа, передав для потреб видання Ігор Шуст.

У рамках презентації відбувся показ документального фільму за однойменною назвою «Шлях у безсмертя» (режисер – Марія Козак), у якому висвітлено основні аспекти пастирської діяльності Патріарха Йосифа після звільнення з радянських концтаборів 1963 року, а також його пророчу візію долі України та Української греко-католицької церкви.

Прес-служба Релігійного товариства «Свята Софія» Філадельфія (штат Пенсильванія)

КОРІНЬ І КРОНА

13 вересня школа українознавства Об'єднання українців Америки «Самопоміч» у Нью-Йорку розпочала 65-й навчальний рік

Традиційно новий навчальний рік розпочався Святою Літургією в храмі Святого Юра, після чого відбулося урочисте відкриття в залі академії, що діє вже багато років при церкві.

Учнів та їхніх батьків тепло привітали директор школи Іван Макар, який наголосив, що «знання – це найкраща зброя проти ворога», та адміністратор школи Наталія Дума, бажаючи дітям плекати й надалі кращі традиції своїх попередників.

«Чому нас так приємно вражають українські школярі, що приїжджають з Америки чи Канади до України? Чому вони в чужій стихії зберегли український дух, мову? Чому їм нічого не треба пояснювати, наче наперед є моральна домовленість? Бо в них живий релігійний корінь», – сказав якимось про дітей українського зарубіжжя відомий письменник і філософ-християнин Євген Сверстюк.

У нинішньому навчальному році школа українознавства ОУА «Самопоміч», як і в попередні, ставить низку пріоритетних завдань. Зокрема, «орієнтація методики навчання на розвиток чіткого мовлення, вміння читати та писати українською мовою, збільшення словникового за-

Перший день нового навчального року

пасу, а також стимулювання інтересу учнів до рідної культури, традицій та віри, – розповідає Христина Васильків-Піхманець, заступник директора школи з академічних питань. – Оглянувши заняття у всіх класах й проаналізувавши роботу кожного вчителя, після опрацювання зібраного матеріалу було зроблено і вдосконалено нові навчальні програми й методики, започатковано вчительські семінари. Для допомоги англомовним учням ми відкрили новий клас «Українська мова для початківців», яким провадитиме Христия Горська-Макар...»

Сьогодні школа українознавства ОУА «Самопоміч» налічує майже 200 учнів – від дошкільця до 12-го класу. А також 83-й відділ Союзу українок Америки проводить заняття в «Світличці» для діточок 3-5 років. Протягом

2014-2015-го навчального року школярами опікуватимуться, навчатимуть, виховуватимуть Іван Макар (директор), Христина Васильків-Піхманець (заступник з академічних питань), Таля Даниш (член дирекції), Наталія Дума (адміністратор), вчителі: Наталія Гуга, Уляна Ганущак, Оля Кіт-Вовк, Наталія Єзерська, Божена Побутська, Вікторія Слободян, Ганна Тупиця, Галина Галичанівська, Оля Матвішин, Валентина Глушак, Настя Антонів, Сергій Шокало, Михайло Барабаш. Релігію викладають сестри-василіянки Юля Брониська і Віра Юлик, співи – Еля Романишин, бібліотекою завідуватиме Зоряна Винар. Вчительські асистенти – Ярина Глум та Оксана Бойко. Детальніша інформація на шкільній інтернет-сторінці: www.ukrainianschoolnyc.org

Дарія Козак-Тимець

ЛИСТ ПОДЯКИ З БЕРДЯНСЬКА

Доктор Христина Дурбак з Нью-Джерсі постійно надає Україні не лише щедрі матеріальну допомогу, а й намагається підтримати її інтелектуальний потенціал

«Не так давно на адресу університетської доброчинної організації «ДоброДій» надійшли з Америки посилки – від засновниці Фонду імені Катерини Ковшевич, доктора Христини Дурбак та парафіян церкви Св.Івана Хрестителя в Ньюарку (штат Нью-Джерсі) з коротким проханням роздати тим, хто переселився з окупованих терористами Донеччини та Луганщини...». Цю місію виконав 16 вересня ініціатор створення університетської благодійної скрині «ДоброДій» Степан Герилів. Просимо передати нашим заокеанським благодійникам щирі слова подяки й низький уклін...» – написали в листі до нашої редакції студенти Бердянського педагогічного університету, що в Запорізькій області. Доктор Христина Дурбак з Нью-Джерсі, яка вже багато років активно співпрацює з Організацією Об'єднаних Націй, постійно надає Україні не лише щедрі матеріальну допомогу, а й намагається підтримати її інтелектуальний потенціал. У 1999 році вона створила Фонд імені Катерини Ковшевич, на честь своєї матері, яка була активною учасницею руху Опору проти радянського тоталітарного режиму в Україні в роки Другої світової війни. Цей фонд щороку надає стипендії

Студентка Бердянського педагогічного університету приміряє подарунок з Америки

обдарованим, талановитим студентам – відмінникам навчання з малозабезпечених родин, які студіюють медицину, дипломатію, історію, педагогіку, музику та сільське господарство.

Фонд імені Катерини Ковшевич зацікавлений у підтримці молодого покоління, створюючи талановитим студентам можливість успішно увійти в професійне життя й у майбутньому прислужитися своїми вміннями й знаннями Україні.

Вл.інф.

МОДА І СТИЛЬ

8 жовтня перша леді США Мішель Обама влаштувала п'ятигодинний майстер-клас «Fashion Education Workshop», запросивши до Білого дому 150 студентів та учнів старших класів, які хочуть робити професійну кар'єру в індустрії моди. Мішель Обама була вбрана в темно-синю сукню без рукавів з американською проймою, автором якої є українка Наталія Коваль – студентка Нью-Йоркського інституту моди й технологій.

ми професіоналами моди й отримати якщо не викройки, то поради про те, як домогтися успіху від успішних дизайнерів, таких як Джейсон Ву, Трейсі Різ, Нарцісо Родрігез, Діана фон Фюрстенберг, Том Браун, Рід Кракофф, Прабал Гурунг і редакторка журналу Vogue знаменита Анна Вінтур.

У своїй промові перша леді США акцентувала увагу на тому, що головне в побудові успішної кар'єри – гарна освіта та сумлінна праця. «Коли справа доходить до індустрії моди, люди часто думають тільки про подіуми, червоні доріжки і тих, хто носить це краще. Але, правда в тому, що одяг, який ви бачите на обкладинках журналів, – це лише фінальний продукт в дуже тривалому й складному процесі. Мода насправді – це пристрасть і творчість, так само як музика, танець чи поезія. Для дуже багатьох людей по всій країні це покликання, це кар'єра, це те, що допомагає їм прогодувати свої сім'ї», – сказала Мішель Обама.

Мішель Обама в сукні від Наталії Коваль

УКРАЇНСЬКА СУКНЯ ДЛЯ ПЕРШОЇ ЛЕДІ АМЕРИКИ

Серед запрошених була й Наталія Коваль, її сукню Мішель Обама обрала після того, як дівчину оголосили переможцем конкурсу дизайну в Білому домі. «Працюючи над цим проектом, ми знали, що повинні зробити дизайн для реальної знаменитості – «celebrity», – призналася Наталія. – Але ми не знали, що йдеться про першу леді Америки, до самого моменту, коли вона вибрала те, що їй найбільше припало до душі...»

Дівчина родом з Тернополя. У дитинстві любила вирізувати з паперу ляльки й вбирати їх у свій рукотворний одяг. А в старших класах середньої школи шила, а частіше перешивала одяг сама для себе. В Нью-Йоркському інституті моди й технологій навчається вже п'ятий семестр. Вона одна з успішних студенток і обнадійливих дизайнерів. Звісно, мріє про власний «бренд» і модну лінію. Але дизайнерська праця, тим паче в Нью-Йорку, потребує, крім таланту й навичок, ще й неабияких витрат, тому у вільний від навчання час Наталія працює офіціанткою в ресторані.

Правда, після перемоги в конкурсі до неї вишикувалася черга не лише журналістів, а й ділових людей, які мають цікаві пропозиції й хочуть з нею співпрацювати.

Початківці-дизайнери змогли поспілкуватися з видатни-

Наталія Коваль біля своєї роботи

Минулого року американці витратили 350 мільярдів доларів (!) на одяг і взуття. «Це сума, яка допомагає утримувати 1,4 мільйона американських працівників, зайнятих в індустрії моди та суміжних з нею галузях», – наголосила дружина президента.

Мішель Обама за час майстер-класу розповіла студентам

про труднощі, з якими доводилося стикатися відомим дизайнерам. Вона оповіла також, що чийсь дизайнерка Марія Корнехо, приїхавши до Америки в 11-літньому віці, навіть не розмовляла по-англійськи, а тепер її компанія, розташована в Нью-Йорку, одна з найпрестижніших у США.

Наталія Коваль з головною редакторкою журналу Vogue Анною Вінтур

Перша леді також віддала належне творінню Сари Блейклі: «Ідеї цієї дизайнерки спідньої білизни неодноразово відкидали, але тепер її компанія Spanx – надзвичайно популярна в Америці. Це стало можливим завдяки тому, що Блейклі розумно вкладала у свій розвиток заощадження

й добре вивчила психологію сучасної жінки. Я хочу, щоб ці історії показали вам: немає ніякої магії в тому, щоб стати успішним в індустрії моди, а є лише талант, добра освіта й велике бажання зробити наш світ кращим...»

Підготувала
Леся Клокун

ФУНДАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ЛЕМКІВЩИНИ

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА КРАЩУ ПУБЛІКАЦІЮ З ЛЕМКІВСЬКОЇ ТЕМАТИКИ

**ФУНДАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ЛЕМКІВЩИНИ (ФДЛ)
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС,
КНИГУ-ПЕРЕМОЖЦЯ В ЯКОМУ
БУДЕ ОБРАНО ДЛЯ ПУБЛІКАЦІЇ!**

ВИДАВЕЦЬ: ФДЛ – дослідницька некомерційна організація, що сприяє вивченню та дослідженню історії, культури та традицій лемків – запрошує авторів книжкових рукописів лемківської тематики взяти участь у нашому конкурсі.

ТЕМАТИКА: Представлені монографії повинні бути науково-популярні; теми (без жорстких обмежень), пов'язані з історією, культурою (стосуватися питань мови, літератури, музики, мистецтва чи архітектури) чи повсякденним життям (наприклад, одягом, фольклором чи кухнею) лемків.

НАДСИЛАННЯ: Рукописи прийматимуться в електронному вигляді за адресою: webmaster@lemko-ool.com або в друкованому вигляді звичайною поштою: Mr. Andriy Khomyk, 15 Locust Street, Norwalk, CT 06855 USA.

ТЕРМІН: Матеріали повинні бути отримані не пізніше 31 грудня 2014 року. Одного переможця буде обрано й оголошено 1 липня 2015 р.

ВИМОГИ: Для участі в конкурсі кожен учасник повинен надати такі документи: 1) супровідний лист з даними: ім'я, поштова адреса, адреса електронної пошти, номер телефону, назва вашого рукопису, і підсумок: чому ФДЛ повинна вибрати саме Вашу книгу переможцем та якій меті служитиме її публікація; 2) коротка біографія або резюме; 3) книга (рукопис) в будь-якому друкованому або електронному форматі.

Переможець конкурсу отримає пакет безкоштовної публікації, який включає: дизайн книги та обкладинки, реєстрацію авторських прав, обговорену кількість безкоштовних авторських копій, прес-реліз, що оголошує публікацію книги, і розповсюдження каналами ФДЛ.

Для отримання додаткової інформації відвідайте, будь ласка, веб-сторінку Фундації Досліджень Лемківщини: http://www.lemko-ool.com/contest_ukr.html

EAST VILLAGE MEAT MARKET

J. Baczynsky

Найпопулярніший у Нью-Йорку український м'ясний магазин пропонує широкий вибір вуджених домашніх ковбас та свіжовиготовлених гарячих і холодних виробів української та європейської кухні.

Tel. (212) 228 - 5590

Fax (212) 979 - 6593

E-mail: Eastvillagemeats@hotmail.com

139 2nd Ave. (Bet. 8th and 9th Streets)
NEW YORK, NY 10003

Store Hours	Monday – Thursday	8:00 am – 6:00 pm
	Friday	8:00 am – 7:00 pm
	Saturday	8:00 am – 6:00 pm

VISA • MASTERCARD • ACCEPTED

**ХОЧЕТЕ МАТИ АВТОРСЬКИЙ, СУЧАСНИЙ,
НАСИЧЕНИЙ ІНФОРМАЦІЄЮ ЧАСОПИС –
ПЕРЕДПЛАТИТЬ "НОВУ ГАЗЕТУ"!**

NOVA ГАЗЕТА

продовжує передплату

Передплатна ціна:

На рік	-	80 доларів
На півроку	-	40 доларів
На три місяці	-	25 доларів

Виріжте цей купон і разом з чеком або "мані-ордером" надішліть до редакції за адресою:
64-15 DIETERLE CRES., REGO PARK, NY 11374

КУПОН ПЕРЕДПЛАТИ

Прошу передплатити для мене _____
(вказати прізвище та ім'я)

"Нову газету" на _____
(вказати термін)

І надсилати за адресою _____
(вказати точну поштову адресу)

Чек ("мані-ордер") на суму _____ додається
(вказати точну суму)

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

«Чи не могли б ви трохи скоротити свій маршрут, бо не можу дочекатися, коли ви вже доїдете до того Єловстоуну...», – написала в листі до нашої газети одна читачка, яка «подорожує» разом з нами. Отож, доведеться скорочуватися...

От ми й приїхали...

В'їхати на територію Єловстоунського національного парку можна через одну з п'яти брам. Ми обрали західну, з боку штату Монтана.

«Звідки їдете-е?! Куди-и?! Чи є серед вас особи 62 років і старші-і?!» – немов не запитує нас, туристів, які прилетіли сюди за тридев'ять земель насолоджуватися природою, а роздає військові команди, чеканно, по-офіцерськи, рейнджер, визираючи у віконце своєї «фортеці». Якби ми перетинали цей в'їзний (так і хочеться написати «КПП – контрольно-пропускний пункт») пішки, то з несподіванки могли б і виструнчитися та віддати честь. Але рейнджер-«офіцер» замість виголосити «слухай мою команду!», протягує нам цілу течку паперів й, ледь помітно усміхаючись кутиками очей, уже лагідніше, попереджає: «Нижня петля сьогодні на о-о-сь цьому відтинку зачинена». Й обводить для переконливості сантиметрів двадцять на мапі червоною ручкою. Заплативши 25 доларів (перепустка діє протягом тижня), подякували й з легкістю зітхнули: «Сьогодні нас це не стосується, бо сьогодні ми вирішили мандрувати Верхньою петлею».

Власне, для автотуристів, усіх, без винятку, в Єловстоунському національному парку є лише дві дороги – Верхня петля (Upper Loop) і Нижня (Lower Loop), які утворюють на мапі чітку вісімку.

Кожна з них завдовжки 250 кілометрів (!). Готуючись до поїздки, ми переглянули мапу й побачили, що весь маршрут розцятковано, немов бісером. Причому «бісеринки» розкидані на відстані 20-25 миль одна від одної вздовж усього кільця.

Так, кажучи казенною мовою, позначено найцікавіші туристичні об'єкти: гейзери, вулкани, водоспади... Із загадковими назвами «Мамонтові джерела», «Старий слуга», «Око опала», «Малий китаєць»...

Не встигли ми проминути в'їзну браму, як наші мобільні телефони завмерли. І, слава Богу, не відволікатимемося на буденщину, зраділи ми і з головою окунулися в чар Єловстоунського парку. Те, що «з головою» – не

принагідна гіпербола, бо вже за хвилину двадцять, припаркувавшись біля першої «бісеринки» і влившись у розмаїтий людський потік, прямували до гейзера Норріса. Й чим далі віддалялися від паркувального майданчика, тим гущішим ставав доколишній туман. Насправді то ніякий не туман – ми зрозуміли це, як тільки піднялися на скелястий пагорб, ніби створений спеціально, аби більш вражаючим виглядав краєвид, що раптово відкривався з цієї «оглядової вершини». Краєвид був схожий на велике пересохле молочне озеро, дно якого розмалювали кілька художників-експресіоністів. «Митці» не шкодували барв і розцяцькували озеро «на весело». Й де вони тільки відшукали такі жагучі відтінки! Жовто-гарячі – кольору стиглої хурми, ніжно-зелені – кольору першої весняної трави з прожилками малахіту, небесно-сині

Красоти Єловстоуна описати словами неможливо – їх треба бачити

ТАМ, ДЕ ЗЕМЛЯ ЩЕ Й ДОСІ МОЛОДА

Наша довідка: Єловстоунський національний парк (Yellowstone National Park) – перший у світі національний парк, заснований 1 березня 1872 року, міжнародний біосферний заповідник, занесений до Світової спадщини ЮНЕСКО.

Знаходиться на території трьох штатів – Вайомінг (96 відсотків площі парку), Монтана (3 відсотки) та Айдахо (1 відсоток). Загальна площа – 898,3 тисячі гектарів. З півночі на південь його протяжність становить 102 кілометри, зі сходу на захід – 87. Дві третини території парку належать до басейну Атлантичного океану, решта – басейну Тихого океану.

Парк розташований на Єловстоунському плато, на висоті приблизно 2400 метрів над рівнем моря. Майже з усіх боків плато обступають хребти Скелястих гір висотою від 2700 до 3400 метрів над рівнем моря.

Єловстоунська кальдера – найбільший дрімаючий супервулкан континенту під Єловстоунським національним парком. Велика частина його території вкрита застиглою лавою. В парку знаходиться одне з п'яти існуючих у світі гейзерних полів. У Єловстоуні зосереджено близько десяти тисяч різноманітних геотермальних джерел, в тому числі гарячі та сірководневі, грязьові вулкани і безліч інших, що становить половину всіх геотермальних джерел світу. В парку 290 водоспадів, багата фауна та флора, мальовничі ландшафти. Щороку його відвідує від 5 до 8 мільйонів туристів з усього світу.

Одна з найголовніших природних пам'яток Єловстоунського парку – кольорове Призматичне озеро

– кольору волошкового поля... Насправді такі дивовижні кольори дарують пересохлому озеру... бактерії, які привільно почуваються в теплом середовищі, яке творить для них ціла низка гейзерів і гейзериків, що час від часу вибухають окропом над поверхнею колишнього озера або

«живуть» під ним. Усю цю кухню Майстра ми мали змогу роздивитися зблизька, прогулюючись дерев'яним «променадом», «бордвоком», «дерев'яним вимостком» – як завгодно можна назвати цей довжелезний рукотворний дерев'яний міст, простелений по самому дну того

самого водоймища, яке колись називалося озером, а тепер «басейном гейзера Норріса».

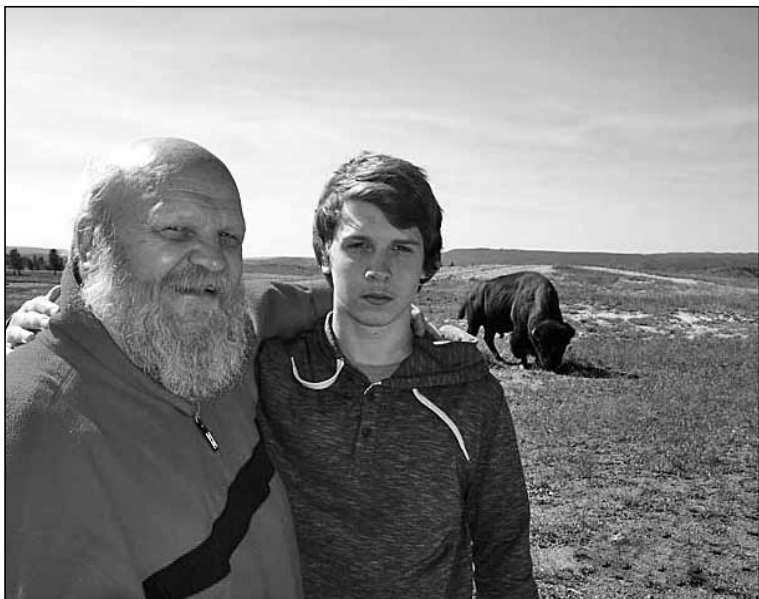
Власне, ступати можна виключно на цю дерев'яну стежку, крок ліворуч, крок праворуч – і можна легко провалитися й полетіти в невідомо які світи чи засвіти.

Довколишня земля в цих вкрай сейсмічно активних місцях – доволі крихка й не прогнозована. Саме тому в цьому гігантському парку є лише дві головні дороги для автотуристів, а пішохідні стежки для «гайкерів» суворо окреслені.

Перші відомості про Єловстоун в ранні 1800-ті роки описували цю місцину як місце в північно-західному закутку Вайомінгської Території, де «кипить дідькове болото», «з-під землі нечиста сила викидає стовпи води», а «бог підземелля цілодобово напускає на людей свій дух у вигляді смердючих туманів». Сучасні дослідники – експедиція Льюїса і Кларка – вперше з'явилися в цьому регіоні в 1805 році, а в 1807-му їхній колега Джон Колтер натрапив тут на геотермальні джерела. Повідомлення про джерела й гейзери ніхто із серйозних людей не сприйняв, і ця інформація вважалася сумнівною аж до 1869 року, коли наукова експедиція Дейвіда Фолсона пройшла вздовж річки Єловстоун і піднялася до нинішнього однойменного озера. За нею відразу ж прийшли ще кілька експедицій. А вслід за ними з'явилися й туристи. Тим паче, що цьому сприяла й Тихоокеанська залізнична лінія, протягнута аж до «вайомінгських територій». У 1908 році «залізний кінь» прийшов і в містечко Вестеловстоун, й разом з ним почалося справжнє паломництво туристів, які прагнули не тільки побачити на власні очі «кипляче болото» й «дух підземного царства», а й почали розбирати парк «на сувеніри».

Мамонтові джерела – одне з численних див природи, яке можна побачити в Єловстоунському парку

Бізони зовсім не звертають уваги на туристів, однак рейнджери попереджають, що вони можуть бути агресивними

Такий слід залишають у заповіднику часті лісові пожежі

Прощання з Єловстоуном. Фото на згадку

Для боротьби з браконьерством та руйнуванням природних пам'яток у 1886 році до парку прибули частини армії США, які побудували поселення Кемп Шерідан (згодом перейменоване на Форт Єловстоун) поблизу Мамонтових гарячих джерел). Зрештою, в 1872 році президент Улісс Грант підписав закон, яким встановив природоохоронну зону – перший в США національний парк, що охоплював місцевість біля розкішного, мов море, озера Єловстоун.

Цікаво, що на початку XIX століття, відвідувачів цього парку, сучасною мовою туристів, чітко ділили на дві категорії: «Dudes» і «Sagebrushers». Ми довідалися про це в краєзнавчому музеї містечка Вестеловстоун, де виставлено розкішні карети, стильні довгі сукні, мереживні парасольки, фраки, «циліндри»... Ми розглядали всю цю розкіш й не вірили своїм очам, так, ніби йшлося не про подорож дикою природою, де на тебе в будь-яку хвилину може напасти ведмідь чи койот, а світські бали. «Дюди» – це подорожуючі, які приїхали до Єловстоунського парку потягом або власними каретами й зупинилися в готелі чи лоджі. Таку розкіш тоді могли собі дозволити тільки доволі забезпечені люди. «Сейджбрашери» ж – це ті, що дісталися сюди через полинові пагорби власними ногами (недаремно ж це слово дослівно перекладається як «прочиувальники полину») або возами, на кшталт тих, якими послуговувалися перші переселенці-піонери. «Дюди» ставилися до таких «простолюдин» дещо зверхньо, не забуваючи принагідно кинути шпильку, що, це, мовляв, ті, що перуть свої носові хустини в струмках.

Як це не дивно, але категорія «Сейджбрашери» збереглася в Єловстоунському парку донині – сьогодні цим іменем називають «кемперів» – тих, хто воліє ночувати так само не в лоджі чи готелі, а в наметі (для цього тут є спеціально обладнані майданчики). Саме з Єловстоуну назва «Dude» поширилася по всіх національних парках Америки й набула з часом навіть дивних «модифікацій». Ти можеш прилетіти до Єловстоуну навіть власним гелікоптером, але якщо перетнувши в'їзну арку парку, вирішиш заночувати в наметі з суто романтичних міркувань, то відразу ж переходиш в категорію «Sagebrusher». Хоча, чесно кажучи, тутешня туристична індустрія, відверто спекулюючи популярністю цього місця, дуже спонукає до того, щоб, шукаючи зручний комфортний готель, зрештою, сердито махнути рукою й поповнити лави сучасних «прочиувальників полину». Бо за номер у звичайному «inn» тут правлять ціну «Hyatt», а на території самого парку – і «Валдорф-Асторії».

Ми знайшли компромісний варіант – зупинилися за п'ять миль від головного в'їзду до парку, на ранчо. Власне, сільське господарство тут панувало колись, років п'ятдесят тому, з часом же його власники зрозуміли, що можна меншим потом і мозолями заробляти багато грубші долари, переробивши велику стодолу на готель. Готель вийшов справді стильним: зі шкурами вбитих ведмедів і рогами оленів, розвішаними довкола, автентичними меблями авторської роботи й «кибитками» перших поселенців, немов залишеними просто неба посеред поля, щоб не нагадувати їхнім власникам про минуле. Але вони нагадують, а то й свідчать, якщо не господарям, які пересіли на модерніший транспорт, то таким туристам, як ми, точно.

Поголів'я бізонів у парку велике, близько чотирьох тисяч голів, і одне з найбільших у США. Багато хто їде до Єловстоуну насамперед, щоб побачити справжніх бізонів, які підходять настільки близько до людей, що здаються прирученими. Хоча в місцевих ресторанах, у тому числі й на нашому ранчо, неодмінно подають фірмові ребра та стейк з бізона, в кожній другій крамниці центральної вестеловстоунської вулиці роздають листівки із закликом берегти бізонів і не спокушатися на бізонячий стейк.

На величезній території парку водяться майже 60 видів ссавців, в тому числі рідкісні: вовки, велетенські й агресивні ведмеді гірські, лосі, вилороги, олені, товстороги, гірські леви (пуми)...

У цих володіннях, здається, є все: гігантські мальовничі озера, бурхливі річки, глибокі каньйони, неймовірної краси водоспади, чудернацькі печери, цілющі джерела... Велика частина території вкрита лісом, менша – степом. Щорічно в парку від удару блискавки виникає в середньому 35 лісових пожеж, а від шести до десяти починаються, як правило, через недбалість людей.

Озеро Єловстоун, одне з найвисокогірніших озер Північної Америки, розташоване в центрі Єловстоунської кальдери, найбільшого супервулкана на континенті.

Весь час, що ми подорожували цим парком, не полишало відчуття, що розгулюємо кратером вулкана, який і не дуже приховує, що він вулкан і може «розсердитися» в будь-яку мить. Кальдери, в якій розкинувся Єловстоунський національний парк, вважається дрімлючим супервулканом, оскільки вона утворилася в результаті катастрофічного виверження 640 тисяч років тому. За останні два мільйони років він вибухав з величезною силою кілька разів. Одне з останніх, відносно невелике виверження, сталося 160 тисяч років тому і призвело до утворення невеликої кальдери в західній

частині Єловстоунського озера. Два наступних вулканічних цикли, останній з яких завершився 70 тисяч років тому, призвели до того, що більша частина цієї кальдери виявилася похованою під товстими застиглими потоками лави.

Виверження, що почалися 630 тисяч років тому і які відбувалися постійно, доки відповідний період активності не закінчився 70 тисяч років тому, залишили безліч слідів на цій землі. Кожен рік у Єловстоунському парку відбуваються тисячі дрібних землетрусів. Майже всі вони непомітні для людини. В історичний час сталося принаймні шість значних землетрусів магнітудою 6 і вище балів, в тому числі землетрус магнітудою 7,5 бала з епіцентром трохи північніше межі парку в 1959 році.

Дискусії про вибухонебезпечність Єловстоуну не затишають і сьогодні.

Науковці не приховують, що виверження вулкана призведе до цілковитого знищення життя на території 300-400 кілометрів довкола епіцентру, й всю територію буде засипано півтораметровим шаром попелу. Більше того, це матиме вплив на клімат всієї північної півкулі й обернеться екологічною катастрофою для всієї планети. Питання лише в тому, коли це відбудеться. Європейські вчені називають термін 15-25 років, американські – 20-40 тисяч літ.

Але, коли блукаючи парком, захоплюєшся дивовижно ажурною архітектурою «міні-гранд каньйону», який прорізує майже всю територію, силою водоспаду на однойменній річці Єловстоун, потужнішого за Ніагару, й очікуєш, що ось-ось зараз, за кілька хвилин чи секунд у небо вистрелить Старий служак й викине струмінь гарячої води на висоту понад сорок метрів, усі тривоги відходять на другий план. Але про цей та інші знамениті гейзери читайте в нашому наступному випуску.

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський
Нью-Йорк – Солт-Лейк-Сіті – Айдахо-Фолс –
Вестеловстоун**

**Життя без подорожей
неймовірно нудне й
нецікаве. Але вирушати в
дорогу навмання не варто - побутові й дорожні
проблеми можуть зіпсувати всю вашу відпустку.
Краще зверніться по допомогу до туристичної
агенції New Tours, яка по-
лагодить всі проблеми і
зробить вашу поїздку не-
забутньою. Тисячі марш-
рутів в Америці та світі.**

Телефон для довідок:

(718) 934-7644

або зайти на сайт:

www.newtours.us

★ *Open Your Doors With Us* ★

PURCHASE

Purchase a house and get your mortgage through USFCU and you will receive a

\$1,000

Credit At Closing*

REFINANCE

Refinance from another lender with a

2.75%

***10 Year*
Fixed Rate Mortgage
(2.783 APR)****

DISCLOSURE:

*PURCHASE: Loan subject to credit approval. \$1,000 credit is applicable for owner-occupied properties only and is available on USFCU Fixed or Adjustable Rate Mortgages. The \$1,000 Credit is applicable to new purchases only; internal and external refinances are not eligible.

**REFINANCE: Loan subject to credit approval. APR (Annual Percentage Rate) displayed is based on \$200,000 mortgage for a 10 Year Fixed Rate Mortgage. The 2.75% rate is available for external refinances only; internal refinances and purchases are not eligible.

*** GENERAL: Available for qualified applications received July 1, 2014 - September 30, 2014 with settlement occurring on or before December 1, 2014. Offers cannot be combined. Qualified applicants must be members or sign-up for membership in the USFCU. New memberships are subject to USFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any USFCU location). Joining members must present two forms of government issued I.D. (one must be U.S. government issued photo I.D.). A minimum of \$50 into a prime share account and a \$5 membership fee are required to open a USFCU account and must remain in the account at all times.

Federally insured by the NCUA.

www.ukrfcu.com • 215.725.4430

Federally Insured by the NCUA.

APR - Annual Percentage Rate

Offers Valid from July 1, 2014 - September 30, 2014***

INTERIOR RENOVATION

Apartment/House/Office/Store

Компанія пропонує як повний ремонт так і частковий:
ремонт кімнат, кухонь, ванних кімнат і т.ін.
Painting, Drywall, Remodeling Bathroom and Kitchen,
Hardwood Floor, Installation Moldings, Doors.

Хочете мати порядок, затишок і красу в своїй хаті – зверніться до нас!
Ви будете задоволені нашою роботою! Licensed & Insured

Телефони: (718) 340-3787-office (347) 649-4139- cell (Дмитро)
info@mycontractornyc.com. www.MyContractorNYC.com

АДВОКАТ СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості, бізнесу
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Нещасні випадки, травми
- ◆ Заповіти, трасти, розлучення

Hoshovsky Law Firm, 347 Fifth Avenue, Suite 1009, New York, NY 10016
(212) 532-8600 (212) 532-8601 Fax: (212) 208-4509

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР PALLADA

Заснований 1992

- Грінкарти (одруження, праця, об'єднання сімей, та ін.)
- Грінкарти через працевдавця (Labor Certification)
- Оформлення документів для Візового Центру (NVC)
- Оформлення документів для вигравших у лотереї DV
- Отримання дублікату вигравши у лотереї DV
- Візи нареченого або нареченої (K1)
- Робочі візи строком до шости років (H1B)
- Відновлення картки реєстрації прибуття до США (I-94)
- Продовження терміну перебування та зміна віз

- Довіреності та заяви • Апостиль • Нотаріус
- Травел паспорти для володарів грінкарт
- Натуралізація • Громадянство
- Переклади документів
- Запрошення для тимчасового візиту в США

За інформацією відносно робочих годин
або для призначення Вашого візиту
просимо дзвонити за номером (212) 387-8683

98 Second Avenue, #2-A, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (917) 522-9587 • E-mail: pallada@comcast.net

"Нова газета" -
український громадсько-політичний тижневик.
Видається з жовтня 2008 року в Нью-Йорку
Видавець і головний редактор -
Валентин Лабунський
Власний кореспондент у США -
Катерина Кіндрас
Власний кореспондент в Україні - Василь Туглук
Дизайн - Ukrainian Media Group, Inc.

РЕКЛАМА Й ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗА ТЕЛ.:

718-275-2503, 917-324-0359

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів
та оголошень несуть рекламодавці.

Адреса редакції:

64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374

Електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com

Інтернет сторінка: WWW.NOVAGAZETA.INFO

"Nova gazeta" - the Ukrainian weekly
Established October 2008 in New York.
Publisher and editor-in-chief -
Valentyn Labunsky
Correspondent in USA -
Kateryna Kindras
Correspondent in Ukraine -
Vasyl Tuhluk
Design - Ukrainian Media Group, Inc.

The publisher may not have the same standpoints
with the author of a printed material.
Authors of printed materials are fully responsible
for the content of their commercial Ads
Editorial Office:
64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
Advertising Department: Tel.: 917-324-0359
E-mail: vlabunsky2002@yahoo.com
Website: WWW.NOVAGAZETA.INFO
Ціна договірної

Дзеркало

ОМОНІМИ

В обіймах хмар
душі тепло сказало –
Ти не забрало!
Просто, ти забрало
ключі мої від серця,
і в ключі далеко нині з журавлем вони.
Я повернусь до батьківського дому,
Знайду старий колодязь з журавлем,
Води цілющої ковток один зроблю,
І ключ сама погоджуся віддати
Назви лиш дату.

Надія Рубанська

Користайте тепер -
ціни на нерухомостях низькі,
а відсотки та умови на мортгеджах вигідні!
Звертайтеся до Кредитівки Самопоміч Нью Йорк

3.45%*

незмінний відсоток -
15-ти річний термін

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне бюро: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Вигідно росташовані філії:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636 ❖ **UNIONDALE:** 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097 ❖ **ASTORIA:** 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458 ❖ **LINDENHURST:** 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

*Потрібно 20% завдатку; 1-4 родинний дім для вжитку домовласника; без нараховування точок (no points); нема штрафу за передчасне сплатення позички; 180 місяців до сплати; \$1,000 позичка коштує \$7.12. Відсотки на позичках можуть змінитись в будь-який час без попереднього повідомлення.